

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

- І ТВОРИТИ ДОБРО!

МЕДИЧНА КАДЕМІЯ

№ 7 (384)
ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
11 квітня 2015 року

ВЕЛИКДЕНЬ.

ПЛИВУТЬ ДО ЦЕРКВИ ЛЮДИ І ПІСНІ,
ПЛИВУТЬ МОЛИТВИ, ВІРА І ПОКЛОНИ...

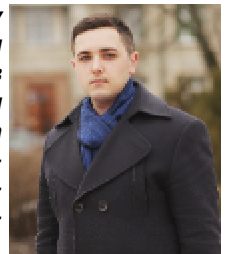

У НОМЕРІ

Стор. 3

**БОГДАН КУЛІКОВСЬКИЙ:
«ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ
«ТВОРЧОГО КОЛЕКТИВУ
ТДМУ» –
ЗАПРОНУВАТИ
АЛЬТЕРНАТИВУ
СТУДЕНТСЬКОМУ
«ДОЗВІЛЛЮ»**

Два роки тому студенти створили «Творчий колектив ТДМУ». Керівником обрали студента Богдана Куліковського. Сьогодні запросили його до розмови.

Стор. 6

**ХРИСТИНА ШКРОБОТ –
ПРЕЗИДЕНТСЬКИЙ
СТИПЕНДІАТ**

Президентську стипендію призначають найуспішнішим студентам. Приємно, що серед тих, хто її удостоївся цього року, – студентка ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського Христина Шкробот.

Стор. 6

**ЛИЦАРІ «ЗОЛОТОЇ
ШПОРИ»**

Ініціатором створення філіалу лицарського клубу «Золота шпора» на базі Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського виступив студент стоматологічного факультету Андрій Андрусик.

ПРИВІТАННЯ

ДОРОГІ КОЛЕГИ!

Щиросердечно вітаю вас із світлим та величним святом Христового Воскресіння. Цього дня ми переосмислюємо кожен свій крок і вчинок, прагнемо бути кращими, цінувати кожную мить, даровану нам Господом, шанувати кожную людину, яка зустрілася нам на життєвому шляху. І саме в наших силах це зробити, примноживши таким чином добро у світі.

Тож нехай панують у ваших серцях радість і душевний спокій, адже це свято уособлює торжество істини та справедливості.

Бажаю вам і вашим родинам у ці весняні дні відчутти повноту життя, щедроти української землі та родинне тепло. Нехай Великодні дзвони озвучуться у вашому серці вірою, надією і любов'ю та додадуть натхнення і сили. Хай благодатна, світла радість Воскресіння Христового осяє вашу душу!

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

З повагою
Михайло КОРДА,
ректор ТДМУ ім. І. Горбачевського,
професор

НА СТРУНАХ ДУШІ

I.
Що це за день сьогодні?
Погожий, довгий – мов рік.
І небо над головою –
немов великодній рушник.

І сонце на небі – мов паска,
пахуча, щойно із печі.
Така ось щаслива казка
бабусина. Для малечі.

Дивлюся, милуюся, слухаю,
дивом цим заколисана...
Дзвенить світ весняний докола,
барвистий, неначе писанка.

II.
Ще не трава –
передчуття трави.
Ще не тепло –

передчуття. І тільки.
Верба у котиках –
як срібний злет брови.
Ні, не брови –
тонесенької брівки.
Іду. Бринить
потічок тихо так...
Горобчик оглядає горобину –
такий собі малесенький літак,
що залетів сюди на мить єдину.

Пливуть до церкви
люди і пісні,
пливуть молитви,
віра і поклони...
Готуються до Великодніх днів
старенький цвинтар
і новенькі дзвони.

Наталія ВОЛОТОВСЬКА

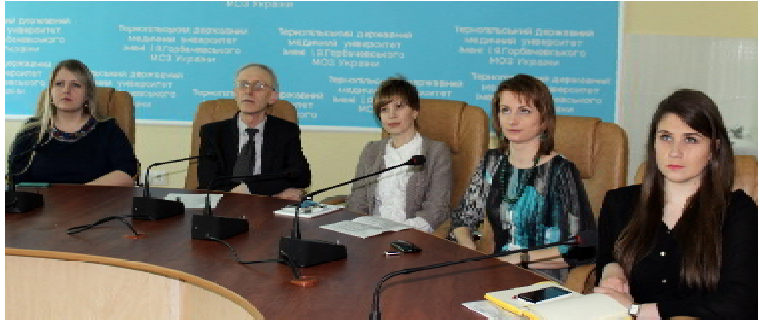

ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЮ ПРИСВЯТИЛИ РЕФОРМАМ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

Під час науково-практичної відеоконференції «Реформи медичної освіти та науки в Україні» представники професорсько-викладацького колективу ТДМУ імені І.Горбачевського спільно з науковцями Національної медич-

вадження резидентури, скорочення загальної кількості лікарських спеціальностей.

У відеоконференції взяли участь представники восьми провідних медичних ВНЗ України, зокрема, Національної ме-

ної академії післядипломної освіти імені П. Шупика обговорювали актуальні питання необхідності змін у підготовці медичних кадрів.

Відкрив захід ректор НМАПО, академік НАМН України Юрій Вороненко, який наголосив на необхідності структурних реформ у медичній освіті, зокрема, щодо відміни системи державного розподілу випускників медичних вишів, скорочення кількості спеціальностей в інтернаті, запро-

дичної академії післядипломної освіти імені П.Шупика, Тернопільського та Запорізького державних медуніверситетів, Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, Національного медичного університету імені О.Богомольця, Харківського національного медичного університету, Дніпропетровської медичної академії та Харківської медичної академії післядипломної освіти.

МОЛОДЬ ДОПОМАГАЄ ЗАГОТОВЛЯТИ «СУХІ» БОРЩИ ДЛЯ БІЙЦІВ АТО

Уже декілька разів поспіль наші студенти допомагали представникам волонтерської ініціативи «Єдність» у приготуванні «сухих» борщів для тих, хто захищає нашу країну від російського агресора. Потрібно зазначити, що такі висушені борщові набори користуються великою популярністю серед бійців АТО, адже, крім поживності та корисності, це ще й спогад про рідну домівку.

«Від нашого університету була zorganizована група, яка постійно

кувань панувала позитивна й дружня атмосфера. Звичайно, ми готові знову й знову допомагати», – розповіла студентка 4 курсу медичного факультету Ірина Лиса.

Волонтерський порив майбутніх медиків підтримує й адміністрація ТДМУ, зокрема, на прохання волонтерів було виділено потрібну кількість капусти.

Водночас творчий колектив студентів ТДМУ з коштів, зібраних під час Різдвяного колядування, закупив томатну пасту та спеції для борщових наборів.

«До цієї волонтерської роботи долучилося понад 20 студентів-медиків різних факультетів і курсів. Ми вдячні керівництву вишу за підтримку та розуміння. Водночас намагаємося й власними силами допомагати матеріально, а саме на 702 гривні купили томатну пасту та спеції. Гроші зароблені під час Різдвяного колядування. Як правило, за допомогою таких заходів ми акумулюємо певну суму, яку витрачаємо згодом з добродійною метою.

Зрештою, і сам процес підготовки «сухих» борщів був для нас дуже цікавим. Вражає винахідливість наших людей, які у звичайних умовах можуть налагодити безперебійне виробництво», – додав студент п'ятого курсу медичного факультету Богдан Куліковський.

допомагає волонтерам нарізати овочі для «сухих» борщів. Уже висушену нарізку разом зі спеціями та томатною пастою формуємо у набори, які герметично запаковуємо. Знаючи те, для кого це робимо, намагаємося вкласти якомога більше любові. Під час всіх наших нарізань і па-

ПРОГРАМА «ПОЛЬСЬКИЙ ЕРАЗМУС+ ДЛЯ УКРАЇНИ МЕДИЧНОЇ» ВІДНИНИ ДОСТУПНА СТУДЕНТСТВУ ТДМУ

Відбулася зустріч ректора ТДМУ імені І.Горбачевського, професора Михайла Корди з директором благодійного фонду «Протидія хворобам цивілізації» Ксенією Биковою. Обговорили актуальні питання, які допоможуть об'єднати зусилля польських лікарських організацій та навчальних медичних закладів для започаткування програми «Польський Еразмус+ для України медичної».

Український благодійний фонд «Протидія хворобам цивілізації» – неприбуткова благодійна організація, створена торік. По праву та ідеологічно вважається послідовником Всеукраїнської асоціації «Рух за здоровий спосіб життя», заснованої 1991 року, – однієї з найперших громадських організацій в незалежній Україні, що опікується здоров'ям нації. Напрямами діяльності фонду є сприяння реалізації польсько-української програми стажування й розвитку для медичних працівників та інтеграції ANCD – коучингу в Україні (більше інформації про роботу фонду на офіційному сайті <http://ukr-ncd.com/>).

За результатами проведеної зустрічі з керівництвом Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського було вирішено організувати активне інформування студентів про підготовку

(Зліва направо): Тетяна КОВАЛЬЧУК, доцент, Наталія ЛІСНИЧУК, керівник відділу міжнародних зв'язків ТДМУ, доцент, Ксенія БИКОВА, директор благодійного фонду «Протидія хворобам цивілізації», Михайло КОРДА, ректор ТДМУ, професор

програми «Польський Еразмус+ для України медичної» та створити умови для активної реєстрації українських студентів-медиків в польсько-українській програмі розвитку. Загальна кількість зареєстрованих студентів нашого вищого навчального закладу визначить обсяг фінансування в польському медичному Еразмус+ та кількість студентів, які зможуть стати його учасниками.

Директор фонду Ксенія Бикова провела зустріч із студентами й викладачами медичного, фармацевтичного та стоматологічного факультетів, де представила основні цілі та завдання про-

грами «Польський Еразмус+ для України медичної».

Можливість започаткування цієї програми вже 2015 року залежить від активності студентської молоді вищих медичних навчальних закладів України, адже для відкриття польського медичного Еразмус+ потрібне підтвердження особистої зацікавленості студентів-медиків у здійсненні польсько-української програми розвитку та стажування.

Студенти, зацікавлені в участі в програмі академічної мобільності студентів, повинні зареєструватися на сторінці реєстрації: vz-vr.com.ua, яка розміщена на сайті фонду «Протидія хворобам цивілізації».

ЗНОВУ ВИГРАЛИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ДВОБІЙ

Не встигли ще у нашому нашітисі перемогою своєї команди в інтелектуальній битві університетів, як 27 березня студенти-медики порадували новою перемогою. Цього разу вони вибороли перше місце у Відкритому асинхронному міжвузівському чемпіонаті гри «Що? Де? Коли?», який відбувся в актовій залі адміністративного корпусу ТДМУ. Другими стали представники Тернопільського національного педагогічного університету імені В.Гнатюка, третє місце – в команди Тернопільського національного економічного університету, четвертий результат показали студенти Тернопільського національного технічного університету імені І.Пулюя.

Переможців фінальної гри привітав ректор ТДМУ, професор Михайло Корда. Він також вручив грамоти тим, кому трохи не вистачило удачі для перемоги.

«Дякую всім молодим людям за участь в цьому чемпіонаті, адже у такий спосіб ви популяризуєте розвиток ерудиції та інтелекту. З упевненістю кажу, що нині до цієї зали зібралася університетська еліта міста. Бажаю всім успіхів і нових перемог», – зазначив Михайло Михайлович.

Нагадаємо, що ініціатором проведення ігор у ТДМУ став студент другого курсу медичного факультету Михайло Бандрівський, який декілька місяців тому разом із студентом третього курсу медичного факультету Богданом Фещенком відновив у ВНЗ клуб «Що? Де? Коли?».

«Відкритий міжуніверситетський асинхронний чемпіонат тривав упродовж чотирьох днів. Під час перших двох днів команди чотирьох університетів змагалися за право виступати у фінальній грі. Дві команди, які не змогли цього зробити, боролися за бронзову відзнаку упродовж третього дня. А вже сьогодні відбулися фінальні змагання. До речі, запитання складали ті команди, які не грали того чи іншого дня. Також ми запросили чотирьох незалежних експертів», – розповів Михайло Бандрівський.

Сторінку підготовлено за матеріалами прес-служби ТДМУ

Редактор **Г. ШИБАЛИНЧУК**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАШУК, О. БУСЬКА, М. ВАСИЛЕЧКО**
Комп'ютерний набір і верстка: **Р. ГУМЕНЮК**

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. **52-80-09; 43-49-56**
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновники:
Тернопільський
держмедуніверситет
ім. І.Я. Горбачевського,
головне управління охорони
здоров'я облдержадміністрації

Видавець:
Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
Індекс **23292**

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 300 від 19.12.2000
видане
управлінням у справах
преси та інформації
облдержадміністрації

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг – 2 друк. арк.
Наклад – 2000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у Тернопільському
держмедуніверситеті
ім. І.Я. Горбачевського,
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

Ушанування

З ПОДЯКОЮ ЗА ПАМ'ЯТЬ ПРО ЛЕОНІДА КОВАЛЬЧУКА!

Людське життя надзвичайно швидкоплинне. Часом здається, що воно минає, наче одна мить. Можливо, саме тому улюбленою піснею мого батька була композиція з фільму «Земля Саннікова» – «Є тільки мить». Усвідомлюючи це, Леонід Якимович прагнув кожну хвилину свого життя бути корисним людям, вдосконалюватися в професії, служити своїй країні. Він був справжнім патріотом своєї альма-матері та України!

Від імені всієї родини й себе особисто висловлюю щиру вдячність керівництву та колективу університету за те, що з нагоди 68-ої річниці з дня народження Леоніда Ковальчука, який очолював цей заклад упродовж 1997-2014 років, 17 березня відбулося відкриття музею на його честь та організовано вечір пам'яті. Цього дня аура вишу була наповнена світлими спогадами про велику людину, яка любила кожного свого учня, як власну дитину, і ставилася до колекти-

ву, як до великої родини. Тепер у музейній експозиції студенти та гості ТДМУ зможуть ознайомитися з документами про діяльність Леоніда Ковальчука, переглянути світлини, на яких зафіксовані важливі події, переглянути відеофільм, роздивитися нагороди та відзнаки.

Під час вечора пам'яті кожне слово, сказане виступаючими, проймало аж до кісток. Леонід Якимович цього дня постав перед усіма не лише як блискучий менеджер і талановитий хірург, а як щира, чуйна та непересічна людина з широким колом інтересів і колосальною працездатністю. Хочу ще раз персонально кожного згадати та подякувати.

Цього дня світлими спогадами поділилися однокурсники Леоніда Ковальчука – професор кафедри хірургії Володимир Гоцинський та професор кафедри фармакології з клінічною фармакологією Катерина Посохова. Завідувач кафедри хірургії ННІ післядипломної освіти, професор Ігор Дзюбановський детально зупинився на новаторствах і досягненнях Леоніда Ковальчука саме в хірургії. Він ретельно проаналізував всі нововведення та їхню важливість

у хірургічній галузі. Доцент кафедри хірургії, а водночас і учень Леоніда Якимовича – Юрій Футуйма виконав авторську пісню «Серце хірурга».

Про своє становлення як хірургів під керівництвом батька розповіли завідувач кафедри хірургії №1, професор Анатолій Беденюк, доценти Віталій Мальований та Віктор Твердохліб. Завідувач кафедри медичної інформатики, професор Василь Марценюк акцентував увагу на новаторстві Леоніда Ковальчука, його актуальності сьогодні.

Недаремною є туга студентства за Леонідом Якимовичем, адже він понад усе вірив у молоді і створював в університеті всі умови для самореалізації студентів. Тому дякую за теплі слова про свого батька голові студентської ради ТДМУ Олегу Фаріону та студентці медичного факультету Тетяні Іваніцькій, яка склала про нього авторський вірш. Світлом і добром був наповнений кожен кадр слайд-шоу з діяльності Міжнародних літніх шкіл, які впродовж дев'яти років є візитівкою нашого медичного університету. Це напевно один

Олександр КОВАЛЬЧУК, перший проректор ТДМУ, професор

з найуспішніших проектів Леоніда Якимовича, в якому він поєднав дві ідеї – сприяння розвитку молоді та розвиток міжнародної співпраці. Щоразу учасники літніх шкіл після їх завершення висловлюють бажання ще і ще раз приїхати до навчально-оздоровчого комплексу «Червона калина».

Присутні цього вечора гортали сторінки життєпису Леоніда Ковальчука разом з неперевершеною ведучою Тернопільської обласної філармонії, заслуженою артисткою України Андріаною Онуфрійчук.

Прийміть щиру подяку всі, хто долучився до організації цих заходів, хто віддав шану своєму

наставникові та вчителю – Леонідові Якимовичу Ковальчуку. Він справді до останнього подиху понад усе хвилювався за колектив університету і думав про піднесення ТДМУ на нові висоти. Та найкращим пошануванням його пам'яті все-таки буде примноження здобутків Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, виховання медичної еліти, підготовка високопрофесійних кадрів, розвиток науки та розширення міжнародної співпраці.

**Олександр КОВАЛЬЧУК,
перший проректор ТДМУ,
професор**

АКТИВНІСТЬ

БОГДАН КУЛІКОВСЬКИЙ: «ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ «ТВОРЧОГО КОЛЕКТИВУ ТДМУ» – ЗАПРОПОНУВАТИ АЛЬТЕРНАТИВУ СТУДЕНТСЬКОМУ «ДОЗВІЛЛЮ»

Два роки тому студенти створили «Творчий колектив ТДМУ». Керівником обрала студента Богдана Куліковського. Сьогодні запросили його до розмови.

– Яке місце посідає університет у твоєму житті?

– Кожного дня в університеті я проводжу від 10 до 12 годин. То яке ж місце може він займати в моєму житті? Головне. І що найцікавіше – це мені неабияк подобається. Інколи, думаючи про майбутнє, стає лячно, коли запитую себе: «А як буде потім?». Тому маю надію, що після закінчення ВНЗ вільний корабель мого життя не далеко відпливе від берегів рідної альма-матер.

– Як знаємо, на торішніх літніх канікулах ти проходив практику у чеській столиці. Як враження?

– На практиці ми були місяць: тиждень в акушерському відділенні й три тижні – в хірургічному. Чесно кажучи, перед самим конкурсом дуже хвилювався, бо це була моя мрія. Спочатку сподівався на практику в

Польщі, задля цього почав вивчати польську мову, але коли дізнався, що за рейтингом пройшов в Чехію – неабияк зрадів! Там ми були не лише на простих оглядах пацієнтів, а ще й асистували під час операцій. Вразив високий рівень технічного забезпечення клініки та високий професіоналізм ще зовсім молодих лікарів. Місяць минув дуже швидко, але за цей короткий час кожен отримав велику кількість позитивних вражень, звичайно, досвіду, який у майбутньому допомагатиме нам.

– Ти є головою «Творчого колективу ТДМУ». Що спонукало тебе створити такий проект?

– Головним завданням тоді й зараз є запропонувати альтернативу студентському «дозвіллу». Студенти, приходячи додому, звісно, вчать, але як ще вони проводять свій час? Інтернет, соцмережі – це в кращому випадку. Про інше мовити не буду. Тож хотіли створити таку структуру, щоб студент після занять мав можливість зреалізувати себе як особистість, аби займався тим, що його цікавить, крім медици-

ни. Бо, на мою думку, людина повинна бути розвинена різнобічно.

– Ти є головним організатором проекту «СтудМіс ТДМУ». Як вдається давати раду зі стількома гарними дівчатами?

– Дівчата з першої ж репетиції поставилися до своєї участі в «СтудМіс ТДМУ» з відповідальністю. Кожна докладає максимум зусиль протягом репетицій, аби під час самого конкурсу бути

найкращою. Тому в цьому сенсі жодних проблем не виникає. Далі вже справа за організаційним комітетом конкурсу.

– Чи було таке, що дівчата впливали на тебе своїми чарами, щоб потрапити на цей конкурс?

– Таких ситуацій не було й не буде. Адже жоден з організаторів конкурсу «СтудМіс ТДМУ» до складу журі не входить. Це ми довірили більш компетентним і кваліфікованим людям.

– Які ж тоді дівчата подобаються Богдану Куліковському?

– Якогось чіткого образу не існує. Ніколи не розумів людей, які описують свій ідеал, як ось це мені подобається, а те – ні. Коли любиш когось, то навіть схожий силует, подібний запах парфумів змушує твоє серце битися швидше, розум – туманіти. І саме такої хвилини ти розумієш та це людина, чи не та. І начхати на всі «за» та «проти» в значенні «подобається».

– Що тобі приносить найбільше задоволення?

– Найбільше задоволення отримую від результату запланованих дій та ідей. Близько до

цього – спокійний вечір і хороша книга під рукою.

– Що любиш читати?

– Найбільше захоплює, коли за допомогою слів письменники передають почуття та емоції так, що самому хочеться стати героєм цієї книги. Кращого в цьому вмінні, ніж поляк Януш-Леон Вишневський, поки що не зустрічав. Тому рекомендую всім.

– Який той Богдан Куліковський, якого не знає ніхто?

– Хмм... І сам не знаю. Такий, що в дитинстві виміряв всі калюжі поблизу дому. Такий, що поздирав коліна, але навчився-таки кататися на велосипеді без рук. Такий, що пробачає більше, ніж хотів би. Такий, що любить людей, хоча заперечує це завжди; такий, що може і послати, але допомогти; такий який є – комусь чужий, комусь щирий, а хтось на дух не переносить, для кожного різний.

– Які твої плани на майбутнє?

– Не люблю розказувати про власні плани, тому завжди відповідаю на це запитання словами Вінстона Черчіля: «Не варто заглядати надто далеко в майбутнє – занадто розмите зображення».

– Що ти хотів би побажати нашим студентам?

– Бути тим, хто ми є, і стати тими, ким ми здатні стати.

**Анастасія ГУДИМА,
студентка медичного
факультету**

ПРОАНАЛІЗУВАЛИ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДИТЯЧОГО ВІКУ

У ТДМУ упродовж двох днів тривала Міжнародна науково-практична конференція «Медико-соціальні проблеми дитячого віку». Відкрив захід ректор університету, професор Михайло Корда.

«Радо вітаю вас у стінах нашого університету, який багатий на наукові традиції та здобутки. Багато років поспіль наприкінці березня – початку квітня в нашому вищому навчальному закладі відбувається конференція, яка присвячена проблемам здоров'я дітей. Сьогодні маєте чергову нагоду проаналізувати ситуацію щодо дитячої захворюваності в Україні та визначити напрямки роботи щодо її покращення, а також поділитися новими методами діагностики й лікування захворювань дитячого віку. Чесно кажучи, мене вразив один факт. Україна в рейтингу за рівнем здоров'я дітей і рівнем смертності малюків до одного року займає 120 місце у світі. І це відбувається в XXI столітті в центрі Європи.

Михайло КОРДА, ректор ТДМУ, професор, Іван СМІЯН, член-кореспондент НАМН України, професор

Серед основних причин цієї ситуації 70% становить низька якість медичного обслуговування або його недоступність, 20% – поганий соціально-економічний стан у державі. На жаль, нині ситуація в країні погіршується, а тому нам потрібно активніше шукати шляхи, аби зберегти здо-

ров'я майбутнього покоління. Бажаю всім плідної співпраці та приємного спілкування», – побажав Михайло Михайлович.

Із словами вдячності на адресу відомого науковця, члена-кореспондента НАМН України, професора Івана Сміяна звернулася заступник директора де-

партаменту охорони здоров'я Тернопільської облдержадміністрації Лідія Чайковська. Вона зазначила, що наукові праці Івана Семеновича є важливими для становлення майбутніх педіатрів.

«Незважаючи на складну ситуацію в Україні, держава як ніколи зацікавлена у здоровому поколінні. Під час медичних оглядів мобілізованих і призовників ми

зіткнулися з проблемою, що лише 33% від загальної кількості чоловіків, які йдуть до війська, є придатними для служби в армії за медичними показами. Здебільшого здоров'я дитини залежить від здоров'я батьків, тому питання педіатричної служби є нині актуальним», – наголосила Лідія Чайковська.

Участь у науково-практичній конференції взяли представники Вроцлавського медичного університету (Польща), Дніпропетровської державної медичної академії, Буковинського та Запорізького державних медичних університетів, Харківського національного медичного університету, Національного медичного університету імені О.Богомольця, Донецького національного медичного університету імені М.Горького, Запорізької медичної академії післядипломної освіти, а також науковці Інституту геронтології імені Д.Чеботарьова, Інституту педіатрії, акушерства і гінекології, Інституту спадкової патології та провідні лікарі Тернопільської обласної дитячої клінічної лікарні.

З доповіддю – професор Ольга ФЕДОРЦІВ

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ОБГОВОРИЛИ АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ

Науковців і фахівців із сімейної медицини з усієї України приймав ТДМУ імені І.Горбачевського під час науково-практичного семінару «Актуальні питання розвитку сімейної медицини в Україні». Організаторами цього заходу стали Міністерство охорони здоров'я України, Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Шупика, Українська асоціація сімейної медицини, Тернопільський державний медичний університет імені І.Горбачевського, департамент охорони здоров'я Тернопільської облдержадміністрації та науково-практичний журнал «Сімейна медицина».

З вітальним словом до учасників науково-практичного семінару від імені ректора ТДМУ

звернувся проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи, професор Степан Запорожан. Він наголосив на тому, що одна зі світових вимог, на якій ставить наголос Всесвітня організація охорони здоров'я, – це фізична доступність медичної допомоги населенню.

«Відповідно до засад «Європейської політики з досягнення здоров'я на XXI століття» на рівні первинної медико-санітарної допомоги держава повинна забезпечити безперервність медичної опіки. Це означає – надання лікувально-діагностичної допомоги пацієнту у будь-який час, в тому числі і в нічний та святкові дні, а також забезпечення нагляду за пацієнтами, які виписалися із стаціонарів для продовження лікування за місцем проживання. Пе-

редбачається також надання невідкладної медичної допомоги хворим у важкому стані.

У нашому університеті 1999 року на базі міської поліклініки №2 створили кафедру поліклінічної справи та сімейної медицини з медичною технікою. Новітню форму реального практичного навчання студентів нашого університету та лікарів-інтернів здійснюють у новостворених навчально-практичних центрах первинної медико-санітарної допомоги. Такі заклади зорганізували у селах Зарубинці Збаразького, Гнилиці Підволочиського, Великий Говилів Тербовлянського, Увисла та Кокосинці Гусятинського районів. Медичні центри оснащені стоматологічною ус-

Проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи ТДМУ, професор Степан ЗАПОРОЖАН

тановкою, електрокардіографом з можливістю передачі електрокардіограми до університетської лікарні, мобільним зв'язком та Інтернетом. Для студентів і лікарів-інтернів створили найкращі умови», – розповів Степан Запорожан.

Участь у науково-практичному семінарі взяли представники Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Шупика, Харківської медичної академії післядипломної освіти, Української військово-медичної академії, Інституту урології НАМН України, Національного медичного університету імені О.Богомольця, Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

КОМБІНОВАНЕ ТА КОМПЛЕКСНЕ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ЗЛОЯКІСНІ ПУХЛИНИ ОСНОВНИХ ЛОКАЛІЗАЦІЙ

Такою була тема обласної науково-практичної конференції, що відбулася в обласному онкологічному диспансері. У ній взяли участь лікарі онкодиспансеру, працівники кафедри онкології променевої діагностики та терапії і радіаційної медицини ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського, районні онкологи, представники департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації.

Про підсумки надання спеціалізованої онкологічної допомоги 2014 року, проблеми й перспективи розвитку онкологічної служби в області на 2015 рік розповіли доповідачі Л.В. Шкробот, Ш.Р. Бабанли, В.Б. Недошитко.

У виступі О.Р.Туманової йшлося про надання торік в області спеціалізованої онкодопомоги

хворим на рак молочної залози, шлунка, рак гепатопанкреатодуоденальної зони.

Про результати та проблеми надання спеціалізованої онкодопомоги хворим на рак товстої

кишки, голови та шиї, органів сечовидільної системи в області 2014 року розповів А.В. Камінський.

Про пухлинні захворювання жіночих статевих органів й особливостях надання спеціалізованої

онкодопомоги хворим області 2014 року вели мову Л.Ф. Самбор та Д.Б.Кривокульський.

В.В. Гуменюк інформував про підсумки надання спеціалізованої онкодопомоги хворим на рак легень і стравоходу області за минулий рік.

Про торішні результати роботи радіологічного відділення доповіли О.П. Олексій.

В обговоренні результатів діяльності онкослужби області за минулий рік взяли участь головний лікар КУТОР ТОКОД Л.В. Шкробот

та заступник директора департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації Л.З. Чайковська, які підбили підсумки роботи та затвердили рейтингові показники діяльності онкослужби.

На другому пленарному засіданні увагу присутніх привернули наукові доповіді співробітників кафедри онкології променевої діагностики та терапії і радіаційної медицини ТДМУ на тему: «Телемедичний проект діагностики меланоми і меланомонебезпечних невусів». Виступили професори І.Й.Галайчук, професор І.В. Жулкевич та аспірант О.С. Гоцько.

Учасники конференції також заслушали звіт голови обласного наукового товариства онкологів Тернопільщини у 2013-14 роках, професора І.Й. Галайчука та затвердили план роботи товариства на 2014-2015 рік.

Оксана БУСЬКА

ВИДАТНИЙ ВЧЕНИЙ-МОРФОЛОГ, ПЕДАГОГ І ТАЛАНОВИТИЙ ОРГАНІЗАТОР

10 квітня виповнилося 75 років почесному професорові ТДМУ, заслуженому діячу науки і техніки України, докторові медичних наук, професору Ярославу Івановичу ФЕДОНЮКУ.

Вельмишановний Ярославе Івановичу!

Ректорат і весь колектив університету щиро, сердечно вітають Вас з 75-літтям!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, успішно пройшли майже 47-літній трудовий шлях від аспіранта до доктора медичних

наук, професора кафедри анатомії людини, яку впродовж майже двох десятиліть очолювали.

Колектив університету глибоко поважає та щиро шанує Вас як одного з талановитих випускників першого покоління, відомого в Україні та за її межами видатного вченого-морфолога, педагога й вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків, працездатність і творчий потенціал. Активною була і Ваша громадсь-

ка діяльність. Заслугує на увагу, зокрема, участь у роботі проблемних комісій Міністерства охорони здоров'я та Національної академії медичних наук України, редколегій і редакційних рад 6 фахових наукових журналів, спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій, організація Вами на базі кафедри міжнародних і всеукраїнських наукових конгресів, симпозиумів і конференцій, а також Ваша участь у створенні Міжнародної асоціації інтегративної антропології. Свідченням високого наукового

авторитету є обрання Вас академіком Міжнародної академії інтегративної антропології, Української екологічної академії наук, Української академії наук національного прогресу, членом кількох зарубіжних академій, наукових та громадських асоціацій, публікація біографічних даних у бібліографічних центрах США та Великої Британії.

Ваша професійна і громадська діяльність відзначені почесним званням «Заслужений діяч науки і техніки України», званням «Почесний

Ярослав Іванович Федонюк народився у с. Белополі Грубешівського району Люблінської області (нині Польща) у селянській сім'ї. 1945 року сім'я Федонюків була переселена в Україну. Після закінчення середньої школи у м. Рівне, Рівненського медичного училища (1959 р.), військової служби у місті Бердичеві Ярослав Іванович Федонюк вступив до Тернопільського медичного інституту, який закінчив 1968 року. Ще із студентських років його цікавила анатомія людини: навчаючись, він одночасно працював на кафедрі лаборантом і був активним учасником студентського наукового гуртка. Згодом після закінчення інституту Ярослава Івановича зараховують до аспірантури на кафедрі нормальної анатомії, протягом навчання в якій він виконує і 1972 року успішно захищає кандидатську дисертацію на тему «Соединительная строма и сосуды селезенки человека в долевом и сегментарном аспекте». В цій роботі молодий вчений описав основні сполучнотканніні утвори селезінки людини, дослідив структуру капсули, вікові зміни у загальних судинних піхвах оболонки і трабекул органа, що дало можливість визначити закономірності його будови та взаємодії між внутрішньоорганими судинами.

Відтак Ярослав Іванович працює асистентом, доцентом кафедри, продовжуючи займатися педагогічною та науковою діяльністю.

Ставши 1984 року завідувачем кафедри, яку очолював майже 20 років, Я.І. Федонюк переймає кращі традиції та наукові напрями професорів М.Я. Полянкіна і В.Г. Ковешнікова та й сам бере активну

участь у продовженні й розширенні їх робіт. Основи його подальших наукових досліджень були закладені в докторській дисертації на тему «Закономерности адаптационно-реадаптационных преобразований скелета при различных режимах двигательной активности», яку захистив 1986 року. Цього ж року йому було присвоєне вчене звання професора.

Нині сфера наукових інтересів проф. Я.І. Федонюка надзвичайно цікава та актуальна: це вивчення росту, будови й обміну речовин у кістках скелету під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів. В нього багато послідовників та учнів, під його керівництвом виконано і захищено дві докторських, 24 кандидатських дисертації. Я.І. Федонюк — автор майже 750 наукових і методичних публікацій, у тому числі 6 патентів на винаходи, 4-х монографій, 10 підручників і 11 навчальних посібників.

Я.І. Федонюк — член Нью-Йоркської академії наук, академік Міжнародної академії інтегративної антропології, академік Української екологічної академії наук, заслужений діяч науки і техніки України. Свого часу був першим президентом АІА, першим головою оргкомітету міжнародного конгресу інтегративної антропології, членом проблемної комісії Міністерства охорони здоров'я та академії медичних наук України, членом 6 редколегій фахових наукових журналів, членом спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій.

Біографічні дані Ярослава Івановича ввійшла до шостого видання бібліографічних центрів США та Англії, у міжнародне видання до-

сягнень ХХ століття (Англія, США), він обраний людиною тисячоліття у медичній освіті (Кембридж, Англія) та йому присвоєно звання «Людина року» (США). Ім'я Ярослава Івановича занесене до енциклопедичного словника «Хто є хто в Україні», у книги «Україна медична. Лікар III тисячоліття», «Українці Холмщини

тання морфології», присвячена пам'яті академіка, лауреата Державної премії України, проф. С.А. Сморзка.

Ярослав Іванович є надзвичайно чудовою, доброю та щирою людиною. Спілкуватися з ним — одне задоволення і науковим мужам, і студентам, і технічному персоналу.

Хто б не звертався до нього, Ярослав Іванович завжди допоможе розумною порадою, доброю справою, а за потреби, і матеріально. Це цікава людина, яка знаходить час займатися улюбленими справами: спортом, збиранням раритетної літератури і словників, полюбляє картини, музику. Всі, хто працює з цією енергійною, життєрадісною, переповненою ідеями й планами людиною, і не лише спілкується, а просто дотикається долею до нього, відчуває шалене бажання рухатися вперед, творити, перемагати.

Люблячий чоловік, уважний батько і лагідний дідусь Ярослав Іванович сповідує любов до Бога та ближнього, повагу до батьків і вчителів, сумлінне ставлення до праці, виховання студентської молоді.

і Підляшшя». Він відзначений премією Української академії наук.

Під керівництвом Ярослава Івановича Федонюка на базі кафедри анатомії людини проводили міжнародні, всеосяжні та республіканські конгреси, симпозиуми, конференції. Найбільше запам'яталися VI Українська наукова конференція анатомів, гістологів та топографоанатомів, 1-й міжнародний конгрес інтегративної антропології та міжнародна конференція «Актуальні пи-

ого, повагу до батьків і вчителів, сумлінне ставлення до праці, виховання студентської молоді.

Вчений-морфолог, педагог і талановитий організатор Я.І. Федонюк цими квітневими днями отримує вітальні листи з усіх куточків України, ближнього та далекого зарубіжжя з щирими, добрими побажаннями й теплими спогадами про зустрічі на міжнародних форумах, студентських брейн-рингах, що є візитівкою кафедри анатомії людини, поїздок до Зар-

професор ТДМУ», премією Української академії наук. Ваше ім'я занесене до енциклопедичного словника «Хто є хто в Україні», у книги «Україна медична. Лікар третього тисячоліття», «Українці Холмщини і Підляшшя».

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Ярославе Івановичу, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

**Ректорат ТДМУ
імені І.Я. Горбачевського**

ваниці, Почаївської лаври — духовних центрів на Тернопіллі. Отже, 75 років копіткого, цікаво, бурхливого життя позаду, а попереду до самого виднокілля — неосяжне поле подальшої праці.

Співробітники кафедри анатомії людини, а також всі учні, вчителем яких був і є Ярослав Іванович, вітають знаного науковця, висококваліфікованого фахівця, чудового викладача і вихователя з 75-річчям. Бажають йому міцного здоров'я, душевного спокою, доброго настрою, добробуту та злагоди, довгих та активних років життя.

Нехай і надалі люблять Вас учні, поважають колеги, нехай оптимізм і активна життєва позиція, молодість душі і невпинна енергія допомагають Вам переборювати всі незгоди.

*Так, закладають тут життя
твердиню,
Основи медицини і основи
знань —*

*Вивчають анатомію людини,
Відповідаючи на тисячі питань.*

*Палають полум'ям серця гарячі —
Фундамент на роки кладуть,
Щоби колись потомки вдячні
Причин не мали їх забути.*

*Але вони ще тільки діти,
Спасибі ж скажем тим, хто є,
Хто в анатомії воліє жити,
Віддати серце їй своє.*

**Ілля ГЕРАСИМЮК,
Парасковія ФЛЕКЕЙ,
Олександра ГАЛИЦЬКА-
ХАРХАЛІС,
Антон ГАНТИМУРОВ,
працівники кафедри
анатомії ТДМУ**

1 квітня відзначила ювілейний день народження старший лаборант міжкафедральної науково-клінічної лабораторії ТДМУ Надія Василівна КУРИЛЮК.

Вельмишановна Надіє Василівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви успішно пройшли майже 36-літній трудовий шлях: спочатку молодшого наукового співробітника господарської теми, згодом — старшого лаборанта кафедри інфекційних хвороб і кафедри педіатрії, а останні понад 17 років — старшого лаборанта міжкафедральної науково-клінічної лабораторії, виконуєте одну з найважливіших

ділянок роботи — забезпечення висококваліфікованих діагностичних і наукових досліджень. Глибоко поважаємо й шануємо Вас за

багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових обов'язків. Ваш трізд визначено медаллю «Ветеран праці».

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування.

Бажаємо Вам, вельмишановна Надіє Василівно, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, міцного здоров'я, людського тепла, душевного спокою, добробуту, родинного благополуччя й затишку, довгих років успішного, радісного та щасливого життя.

Нехай не згасає молодість душі, бадьорий настрій, невичерпний оп-

тимізм, щедро колоситься Ваша життєва нива!
**Ректорат ТДМУ
імені І.Я. Горбачевського**

7 квітня відзначила ювілейний день народження ветеран ТДМУ кандидат біологічних наук Ірина Василівна ЧУБАТА.

Вельмишановна Ірино Василівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення Львівського державного університету імені Івана Франка у стінах Тернопільського медуніверситету Ви успішно пройшли понад 35-літній трудовий шлях старшого лаборанта кафедри загальної хімії, асистента кафедри біохімії, кафедри загальної хімії.

Колектив університету глибоко поважає та щиро шанує Вас як науковця, досвідченого педагога й вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм,

сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною була Ваша громадська діяльність, зокрема, як багатолітнього профорга кафедри, куратора студентських груп, члена профкому працівників інституту.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Ірино Василівно, доброго здоров'я, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

**Ректорат ТДМУ
імені І.Я. Горбачевського**

ВІТАЄМО!

ХРИСТИНА ШКРОБОТ – ПРЕЗИДЕНТСЬКИЙ СТИПЕНДІАТ

Президентську стипендію призначають найуспішнішим студентам. Приємно, що серед тих, хто її удостоївся цього року, – студентка ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського Христина Шкробот.

Христина навчається на 6 курсі медичного факультету. Минулого семестру вона отримувала академічну стипендію Кабінету Міністрів і ось тепер – нова почесна відзнака.

– Які почуття переважали, коли дізналися, що стали президентським стипендіатом? – запитала в Христини.

– Радість, звичайно. Про новину дізналася з Інтернету, побачивши офіційне повідомлення. Для мене це стало дуже приємною несподіванкою.

– З ким найперше поділилися радістю?

– З батьками. Зателефонувала їм, вони мене привітали. Батьки в мене вірять і я прагну виправдати їх сподівання. В нашій сім'ї завжди сповідували принцип: якщо щось робиш – роби якнайкраще. Це традиція вже навіть не сімейна, а родинна, тяглість якої

зберігають щонайменше чотири покоління. Мій прадід був високоосвіченою і культурною людиною, надзвичайно вимогливою як до себе, так і до своїх близьких – дітей, онуків. Бабуся розповідала, як студенткою медичного університету з трепетом душевним писала листи до батьків. І була причина потерпати, бо прадідусь, уважно читаючи листи дітей, червоним олівцем виправляв помилки, якщо такі траплялися, і відправляв назад до адресата. А дітей у прадідуся було семеро і всі здобули вищу освіту. Ці родинні спогади, що передаються від одного покоління до іншого, містять великий духовний заряд. Їх виховний вплив – визначальний. Мій племінник Марко, якому п'ять років, теж знає цю історію, а він належить вже до п'ятого покоління нашого роду.

– Підвищену стипендію за успішне навчання ви отримували з першого курсу. На п'ятому стали урядовим стипендіатом і, схоже, це стало чудовим стимулом до нових здобутків.

– Торік деканат і ректорат на чолі з попереднім, нині, на жаль, покійним ректором ТДМУ, про-

фесором Леонідом Якимовичем Ковальчуком схвалили мою кандидатуру з наступним поданням у Кабінет Міністрів України на здобуття академічної стипендії Кабінету Міністрів. Прем'єр-міністр підписав відповідне розпорядження 11 червня 2014 року. І ось нинішній рік розпочався зі знакової для мене події – призначення мені академічної стипендії Президента України. Вис-

ловлюю щире подяку нашому ректорові, професору Михайлові Михайловичу Корді за високу оцінку моєї праці як студентки і водночас сприймаю це як аванс і вияв довіри, яку належить ще виправдати.

– Студенти-медики кажуть про ТДМУ «наша альма-матер». А у випускників залишаються про університет найтепліші спогади. Що вам найбільше запам'яталося зі студентських років?

– Наш університет дає широкі базові знання – теоретичні і практичні, необхідні майбутньому лікарю. Це справді якісне навчання. Мала нагоду в цьому пересвідчитися, перебуваючи на практиці у Вроцлавському медичному університеті. Стандарти навчання, впроваджені в ТДМУ, дійсно відповідають європейському рівню. Зараз я є студенткою 6 курсу, до

отримання диплома залишилося не так вже й багато часу. Але й після завершення навчання з теплотою та вдячністю завжди згадуватиму викладачів, які ділилися своїми знаннями, досвідом, професіоналізмом і були прикладом для нас, майбутніх лікарів. Згадуватиму добре ставлення до нас, студентів, працівників деканату, відділу практики, які доклали багато зусиль, допомагаючи

нам розв'язувати поточні проблеми наших студентських буднів.

– В якій галузі медицини хотіли б працювати?

– Завжди мріяла стати невропатологом. В університеті відвідувала гурток з неврології, брала участь у студентських наукових конференціях. Маю 11 наукових праць і є членом студентського наукового товариства. Добре знаю мову міжнародної науки – англійську та вільно нею розмовляю. Отримала сертифікат – підтвердження знань з англійської першого (найвищого) рівня.

– Поза медициною маєте якісь уподобання?

– З дитинства займаюся великим тенісом, гірськолижним спортом. Тривалий час захоплювалася бально-спортивними танцями та неодноразово була призером всеукраїнських турнірів. У вільний час залюбки граю на фортепіано. Подобається також вирощувати квіти в різні пори року.

– Ваш улюблений крилатий вислів?

– «La noblesse oblige», тобто «Положення зобов'язує». Сказані ще 1808-го року, ці слова одного французького письменника стали відомими й популярними.

– Ваші побажання рідному університету.

– Завжди тримати першість серед медичних вишів України у всіх царинах діяльності.

Оксана БУСЬКА

ВІДМІННИКИ НАВЧАННЯ

МАРІЯ РЯБОКОНЬ: «ПРАГНУ СТАТИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИМ ЛІКАРЕМ»

Марії Рябоконт – 17. Вона студентка 1 курсу медичного факультету, староста потоку. Отримує підвищену стипендію.

Народилася Марія в родині медика та лісника. Мама свого часу закінчила наш університет, тато – Львівський лісотехнічний. Дівчина пам'ятає, як в дитинстві матір інколи брала її із собою в лабораторію, де проводила досліди. Мама тоді писала кандидатську дисертацію. Марії було три чи чотири роки, і вона з цікавістю спостерігала, як матуся працює з лабораторним обладнанням.

Марія Рябоконт – випускниця Тернопільської ЗОШ №26, яку закінчила із золотою медаллю. У школі, каже, дуже любила природничі науки. Особливо – біологію. Вчителька запропонувала взяти участь у міській олімпіаді з біології, яку дівчина виграла. Запросили на обласну...

– Вдячна батькам, які мене підтримували та спрямовували, школі, де помітили моє зацікавлення біологією. А ще полюбити біологію як науку мені допоміг дідусь – кандидат лісогосподарських наук. Коли була мала, часто ходила з ним в парк на прогулянку. Дідусь знає латинські

назви всіх дерев і про кожне розповідав багато цікавого.

Коли закінчувала школу і постало питання, куди піти вчитися, щоб здобути вищу освіту, я навіть завагалася. Може, стати біологом? Вступити до Національного університету ім. Т.Г. Шевченка? Але зробила вибір на користь медицини. Бо людське здоров'я, життя – найвища цінність, а рятують від хвороб лікарі. Тому ця професія – най-

гуманніша й приносить велику користь суспільству та кожній людині зокрема. Багато талановитих лікарів є водночас і відомими науковцями.

Вчитися в університеті Марії подобається.

– Дисципліни хоч і складні, але надзвичайно цікаві та важливі. Серед улюблених – заняття на кафедрі біології, а також гістологія, хімія, анатомія. На першій лекції з анатомії, пригадую, дуже переживала, бо важко було запам'ятати всі латинські назви. Але з кожним новим заняттям почуваєшся впевненіше. Зараз вивчаємо системи органів людини – видільну, статеву та інші. Дуже цікаво. Подобається, що іноземну мову вивчаємо за професій-

ним (медичним) спрямуванням. У школі я була в англійському спецкласі, нині, ставши студенткою, продовжую поглиблювати свої знання. Додалася ще нова мова – латинська. Без неї шляху в медицині немає. Торік друзі-другокурсники лякали, що вивчити її буде непросто, але якихось нездоланих перешкод не бачу. Головне – не линуватися, вчити слова. І звичайно, треба розуміти матеріал.

– Хтось хоче стати терапевтом, хтось – хірургом. А ви же визначилися з майбутньою спеціальністю?

– Поки що це мрія. Хочу бути нейрохірургом. Складно? Так. Але буду старатися. Всіх зусиль докладу, щоб стати висококваліфікованим і успішним лікарем.

– Але чому саме нейрохірургія?

– У 10 класі подивилася серіал про лікаря-нейрохірурга, який справив на мене велике враження. Побачила яка це важка праця, і вимоги неабиякі. Але треба ставити перед собою високу планку, чи не так?

– Минулу сесію ви склали на «відмінно». Як готувалися? Є якісь правила, яких дотримуетесь?

– Правило одне – старанно вчитися протягом семестру. Якщо знаєш матеріал, скласти тести не важко.

– Що найбільше здивувало на 1 курсі?

– Методика «єдиного дня». Дуже добре, що не треба тратити час на переїзди з кафедри на кафедру, які розташовані в різних частинах міста, протягом заняття є можливість виконати більший обсяг роботи, краще засвоїти навчальний матеріал. Навчальний день розпочинається

о 9 годині й завершується о 15. На мою думку, це оптимальний варіант.

– Відпочити встигаєте?

– Вільного часу не так багато, але не полишаю заняття в спортзалі, щоб бути у добрій фізичній формі. На вихідні з друзями ходимо в театр, кінотеатр, на прогулянки. Мені дуже подобається моя група. Стараюся бути в дружніх стосунках з усіма. Закінчила музичну школу по класу скрипки та фортепіано, але за інструмент сідати зрідка, якимось не тягне. Зате дуже люблю слухати, як грає на гітарі брат Петро. Він старший за мене на рік, навчається в Тернопільському політехнічному університеті. Ми з братом – великі друзі. А ще у мене є молодша сестричка Софійка. Вона – п'ятикласниця. Ходить до тієї самої школи, що й я колись.

– Літо дедалі ближче. Чим займатиметеся на канікулах?

– Поїду до Кременця до бабусі з дідусем. Щороку гостюємо у них влітку. Дідусь дуже любить квіти. Троянди на його обійсті милують зір з весни й до осені. І ялинки різних видів біля хати ростуть. Така краса! Охоче допомагаю дідусеві доглядати за рослинами.

– Які квіти ваші улюблені?

– Тюльпани.

– Що ще дарує позитивні емоції?

– Спілкування з друзями. Гарні книги. Але читаю переважно на канікулах, бо під час навчання на літературу часу немає.

Оксана БУСЬКА

З РОСИ Й ВОДИ!

2 квітня відзначила ювілейний день народження ветеран ТДМУ Галина Данилівна ТРУСЮК.

Вельмишановна Галино Данилівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви успішно пройшли понад 40-літній трудовий шлях лаборанта кафедри патологічної фізіології, виконували одну з найважливіших ділянок роботи — організаційного забезпечення навчального процесу, проведення висококваліфікованих наукових досліджень.

Глибоко поважаємо й шануємо Вас за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування.

Бажаємо Вам, вельмишановна Галино Данилівно, доброго здо-

ров'я, людського тепла, душевного спокою, добробуту, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Хай радість і сили щодня прибувають, негаразди й тривоги оселю минають!

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ

ВОЛОНТЕР ІЗ США НАВЧАЄ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Нещодавно в аудиторії №1 адміністративного корпусу нашого ВНЗ відбулося відкриття «English speaking club».

Цей клуб спрямований на покращення розмовних навичок серед викладачів і студентів нашого університету. Заняття щопонеділка, щосереди і щоп'ятниці (о 15.30) проводитиме волонтер інформаційного центру «Вікно в Америку» Наталі Хенлет. Американська гостя налаштована до тісної співпраці, має глибоку повагу до українського народу й своєю працею хоче допомогти нам краще інтегруватися у світовий простір.

••••• ПОВІДОМЛЯЄ ЮРИДИЧНИЙ ВІДДІЛ •••••

РОЗ'ЯСНЕННЯ ЗМІН ДО ПЕНСІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

За ініціативою ректора університету, професора Михайла Корди юридичний відділ університету зорганізував і провів зустріч з професорсько-викладацьким складом та науково-педагогічними працівниками щодо змін до законодавства про пенсійне забезпечення, які набрали чинності з 1 квітня цього року.

На зустрічі виступили та надали змістовні роз'яснення Лариса Запорожан — начальниця головного управління Пенсійного фонду України в Тернопільській області, Галина Скрипецька — начальниця управління пенсійного забезпечення головного управління Пенсійного фонду України в Тернопільській області та Зінаїда Гнатенко — заступник начальника управління Пенсійного фонду України у місті Тернопіль.

Кожен з присутніх отримав

вечерні відповіді на запитання, які їх цікавили.

ЗАПОБІГТИ КОРУПЦІЙНИМ ДІЯННЯМ

Як відомо, з 26 квітня цього року набирає чинності нове антикорупційне законодавство.

З ініціативи ректора ТДМУ, професора Михайла Корди юридичний відділ університету зорганізував і провів зустріч з усіма завідувачами кафедр університету, на якій розповсюдив у письмовому вигляді основні вимоги Закону України «Про запобігання корупції». Також у своїх виступах працівники юридичного відділу надали вичерпні роз'яснення щодо відповідальності за порушення вимог вказаного законодавства.

Надалі згідно з планом заходів, які розробив юридичний відділ університету та затвердив ректор ТДМУ, послідовно проводитиметься правороз'яснювальна робота серед студентів і працівників ВНЗ.

ТДМУ ВІДЧИНИВ ДВЕРІ ПЕРЕД АБІТУРІЄНТАМИ

У нашому університеті відбувся день відчинених дверей. Багато майбутніх абітурієнтів, а нині ще учнів шкіл і коледжів, прийшли разом з батьками, щоб довідатися про особливості цьогогорічної вступної кампанії та умови навчання в ТДМУ. До початку заходу я поспілкувалася з кількома юнаками та дівчатами, їхніми батьками. Олена приїхала з Києва разом з мамою Аллою Анатолівною, яка закінчила наш університет 1993 року. «ТДМУ — моя альма-матер. А тепер, можливо, тут навчатиметься й моя донька, яка теж хоче стати лікарем», — розповіла пані Алла.

Христина мешкає на Рівненщині. «Маю диплом молодшого спеціаліста, бо закінчила Рівненський медичний коледж, але хочу здобути вищу медичну освіту. Подаватиму документи для вступу до ТДМУ за спеціальністю «лікувальна справа», — поділилася своїми планами дівчина.

Об 11 годині всі зібралися в актовій залі. До присутніх звернувся відповідальний секретар приймальної комісії Петро Сельський, який передав щирі вітання від ректора ТДМУ, професора Михайла Корди. Розповідаючи про університет, Петро Сельський наголосив, що тут готують висококваліфікованих і висококомпетентних фахівців. Саме рівень компетентності, що передбачає не лише запас знань і набір практичних навичок, а й вміння їх використати та реалізувати для блага людей, є головним в роботі медика. В ТДМУ створені всі умови для успішного навчання: потужна матеріальна база, сучасне медичне обладнання й навчальні тренажери, багата бібліотека, найновіша комп'ютерна техніка і один з кращих серед університетів України веб-портал, де студенти мають можливість отримати не лише методичні рекомендації, але й матеріали для практичних занять і лекцій з кожної теми. Тут навчаються студенти з 57 країн світу і серед них значну частку складають молоді люди з північної Америки і західної Європи. Загалом — близько 1500 іноземних студентів. Укладені угоди про співпрацю з університетами 24 країн. ТДМУ є ініціатором створення Міжнародного консорціуму університетів. Завдяки міжнародним угодам співробітнички та студенти нашого ВНЗ мають можливість брати участь у всеукраїнських та міжнародних конференціях, стажуватися в кращих вищих медичних навчальних закладах Європи та США. Багато інновацій в організації навчального процесу. Запроваджена система оцінювання знань з багатоступеневою системою

захисту інформації є однією з кращих у Східній Європі. Згідно з останнім рейтингом Міністерства охорони здоров'я України ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського посів 1 місце, обійшовши всі медуніверситети країни. Переконаний, зазначив Петро Сельський, що після закінчення університету наші випускники зможуть реалізувати всі свої задуми та стати фахівцями, якими пишатиметься альма-матер.

Петро СЕЛЬСЬКИЙ, відповідальний секретар приймальної комісії ТДМУ

Про навчання на найстарішому факультеті університету — медичному, про спеціальності, які тут здобувають, розповіла декан факультету, професор Оксана Боярчук. Зокрема, йшлося про такі спеціальності, як «лікувальна справа» (за цією спеціальністю навчається найбільше студентів як державної, так і контрактної форми навчання), а також «медико-профілактична справа», «здоров'я людини», «біологія». Присутні довідалися про організацію навчання в університеті, теоретичні та клінічні кафедри, їх викладацький склад, лабораторії, використання віртуальних навчальних програм, об'єктивно структуровані клінічний та практичний іспити та інші методичні складові навчального процесу, що відбувається за сучасними технологіями, про навчальні структурні підрозділи ТДМУ — навчально-практичні центри первинної медико-санітарної допомоги, яких нині налічується вже п'ять і де студентам та лікарям-інтернам створені всі умови для вдосконалення практичних навичок. В університеті працюють наукові гуртки, діють наукові програми «Студентська наука і профорієнтаційне навчання», «Студент — майбутній фахівець високого рівня кваліфікації». Активною є участь студентів в громадському та культурному житті університету.

Відбулася також коротка презен-

тація стоматологічного, фармацевтичного факультетів, ННІ медсестринства.

Про здобутки стоматологічного факультету, профільні кафедри, клініко — навчальні кімнати із сучасним стоматологічним обладнанням і фантомні класи розповіла декан факультету, доцент Світлана Бойцанюк. До послуг студентів — клініко-навчальні кімнати, обладнані стоматологічними установками для клінічного прийому, фантомні класи та лабораторії. Студенти мають можливість займатися науковою роботою. З презентацією результатів наукових досліджень вони виступають на міжнародних медичних конференціях. За підсумками конкурсу «Фахівець року» впродовж багатьох років представники стоматологічного факультету посідають призові місця. Студенти мають можливість проходити практику у Вроцлавському медичному університеті, у провідних клініках за кордоном.

Фармацевтичний факультет і його кафедри, викладацький склад представив декан, кандидат фармацевтичних наук, доцент Дмитро Коробко, який, зокрема, зазначив, що майбутні фармацевти здобувають відмінні знання, про що свідчать результати ліцензійних тестових іспитів «Крок-1», одні з найкращих серед медичних університетів в Україні. Факультет на п'ять років старший від стоматологічного факультету і вже має 10 випусків провізорів, 9 випусків клінічних провізорів, цього року буде восьмий випуск провізорів-косметологів і вже відбулося три випуски провізорів заочної форми навчання. Навчально-методична робота відповідає найсучаснішим вимогам. З 48 викладачів 45 мають науковий ступінь. На базі факультету відбуваються всеукраїнські науково-практичні конференції, студентські олімпіади, три роки поспіль проводиться 2 тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з фармацевтичної науки. Здобутки факультету визнаються на державному рівні, про що свідчать, зокрема, відзнаки президії НАМН України.

У ТДМУ поряд зі спеціальностями лікаря, фармацевта, стоматолога можна здобути спеціальність медичної сестри з вищою освітою, яка користується попитом на ринку праці. Про, без перебільшення, унікальний підрозділ університету з низкою інноваційних особливостей — навчально-науковий інститут медсестринства розповіла його директор, доцент Світлана Ястремська.

Майбутні абітурієнти отримали вичерпну інформацію про порядок прийому документів для вступу в університет, а також відповіді на питання, які їх цікавили. Всі охочі змогли побувати на екскурсії в анатомічному музеї на кафедрі анатомії людини, який є одним з кращих таких музеїв в Україні, та оглянути навчальні кімнати морфологічного корпусу. Все побачене, за словами екскурсантів, справило на них величезне враження й зміцнило прагнення молодих людей навчатися саме в ТДМУ.

**Оксана БУСЬКА,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

КОНФЕРЕНЦІЯ

ЗОСЕРЕДИЛИ УВАГУ НА АКТУАЛЬНИХ ПИТАННЯХ СУЧАСНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Студенти та викладачі стоматологічного факультету ТДМУ взяли участь у IV Міжнародній стоматологічній конференції студентів і молодих учених «Актуальні питання сучасної стоматології», що відбулася в Ужгородському національному університеті.

Учасниками конференції стали майже 500 осіб, її відвідали майбутні стоматологи з Києва, Полтави, Львова, Тернополя, Чернівців, Вінниці та інших міст України.

З вітальним словом виступив ректор Ужгородського національного університету, професор Володимир Смоланка. В своїй промові він підкреслив високий науковий рівень заходів, передбачених в програмі конференції. Також наголосив, що такі форуми є чудовою перспективою для студентів долучитися до наукового процесу та можливість презентувати результати власних досліджень.

Генеральний секретар Асоціації стоматологів України, професор

Наталія ГАСЮК, доцент ТДМУ

Ірина Мазур (м. Київ) висловила захоплення великою кількістю молодих людей, небайдужих до стоматологічної науки.

Протягом першого робочого дня відбувся відкритий лекторій, на якому науковці презентували свої доповіді. Представниця ТДМУ, доцент Наталія Гасюк зосередила увагу на оптимізації діагностичного процесу дерматозів та аутоімунних компо-

нентів. Протягом наступного пленарного робочого дня відбулося засідання трьох робочих секцій (у тому числі й однієї англомовної), де виступили 38 молодих науковців, роботи яких увійшли до виданого збірника наукових праць.

З ТДМУ Володимир Радчук мав доповідь на тему «Особливості морфологічних змін пульпи зубів при різних видах одонтопрепарування під металокерамічні конструкції». Анна Воробець мовила про особливості перебігу прекаріозних процесів у фісурах і ямках великих кутніх зубів людини. Олена Присяж-

матичного здоров'я підлітків старшого шкільного віку. Про особливості лікування гострого парадонтиту на тлі цукрового діабету другого типу в умовах експерименту доповіла Юлія Козуб.

Журі обрало найкращі доповіді, авторам яких вручили почесні відзнаки й цінні подарунки від однієї з компаній.

Водночас у клінічних кабінетах стоматологічного корпусу зорганізували майстер-класи під керівництвом професора Євгена Костенка «Клінічні етапи імплантації зубів», Андрія Жуйкова «Фронтальна реставрація. Елегантна простота. STYLEITALIANO»,

Сергія Третьякова «Сучасні аспекти використання лазера у стоматологічній практиці», Олександра Холодняка «Базові поняття ендодонтичного лікування з використанням мікроскопа». Організатори форуму відзначили найактивніших молодих науковців і вручили їм грамоти та сертифікати. Приємно, що дипломи за кращу доповідь здобули й представники ТДМУ – Анна Воробець та Володимир Радчук.

У рамках конференції професор Наталія Біденко з Національного медичного університету імені О.О. Богомольця зорганізувала та провела стоматологічний брейн-ринг серед студентських команд.

Наш університет представляла команда «Усмішка» у складі Олександра Сиротюка, Олени Присяжнюк, Іляни Проць, Анни Чикити, Юлії Козуб, Андрія Зелінського.

Казкове представлення нашої команди, яке допоміг зробити Олександр Шевчук, справило велике враження на суддів та учасників конкурсу. Таку просту й щирю назву нашої команди так і не змогли відгадати суперники. Гра була запеклою та надзвичайно напруженою, питання підступними й хитрими, тож час злетів швидко й непомітно. Ми змагалися з усіх сил, проте перемогли господарі – команда стоматологічного факультету УжНУ. Ми отримали хороший досвід і задоволення.

Анна ЧИКИТА, студентка стоматологічного факультету

Студенти нашого університету – учасники конференції

ЗВІТ

ДОСВІД НАВЧАННЯ У ВІЛЬНЮСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ В РАМКАХ ПРОГРАМИ «ERASMUS MUNDUS MEDEA»

З 1 вересня 2014 року до 1 лютого цього року я навчалася в одному з найстаріших університетів Східної Європи та найкращому ВНЗ Литви – Вільнюському університеті у рамках програми «Erasmus Mundus MEDEA».

Erasmus Mundus – це міжнародна програма співпраці й мобільності у сфері вищої освіти, яку зініціювала та фінансує Європейська Комісія. Її головною метою є підвищення якості європейської вищої освіти та сприяння міжкультурному розумінню через співпрацю з країнами, що не входять до ЄС. Вже

понад чверть століття ця програма реалізує академічну мобільність студентів з різних країн.

2013 року було створено альянс медичних університетів (MEDEA). В одному з проектів програми вибором право на участь Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського. Координаторами проекту у нашому ВНЗ є професор Олександра Михайлівна Олещук та доцент Наталія Євгенівна Лісничук. Проект MEDEA втілюють у рамках Erasmus Mundus з липня 2013 року до липня 2017 року. В ньому беруть участь 10 європейських університетів та 10 університетів-партнерів з таких країн як: Україна, Грузія, Вірменія, Азербайджан, Молдова, Білорусь.

Пройшовши відбірковий тур, я отримала можливість брати участь в академічному семестровому обміні (6 місяців) у Вільнюському університеті.

Вільнюський університет – великий науковий центр, найдавніший вищий навчальний заклад Литви. Його заснував у XVI столітті король Стефан Баторій. Виш нараховує 12 факультетів, 8 інститутів, 10 дослідних центрів, 3 університетські лікарні. Має найстарішу бібліотеку в країні, власні обсерваторію, ботанічний сад, обчислювальний центр і костел Святих Іоаннів (Іоанна Хрестителя та Іоанна Богослова). В ньому навчається майже 24 тисячі студентів.

Серед переваг навчання у Вільнюському університеті – вільний вибір дисциплін згідно з навчальним планом. Кожний з шести модулів, які ми вивчали протягом осіннього семестру, мав різний дедлайн. Деякі з них ми завершили ще всередині листопада, а останній аж у січні. Із шести модулів чотири – письмові іспити, а два – індивідуальні завдання, що передбачали написання історії хвороби, наукової статті, проведення дослідження та його презентацію.

Навчальний процес відбувався на базі університетської лікарні, де студенти ознайомлюються з лікувальним процесом у терапевтичних відділеннях: гематологічному, кардіологічному, ревматологічному, пульмонологічному, гастроентеро-

Практичне заняття у торакальному відділенні. Проведення бронхоскопії. На фото: Оксана БОБ і доктор меднаук Жимантас ЯГЕЛАВІЧЮС

логічному, нефрологічному, невідкладних станів. Також навчання відбувалося у хірургічних відділеннях (на 5 курсі у гінекологічному відділенні та відділенні торакальної хірургії).

Університетська клініка вражає своїм краєвидом, сучасним обладнанням, передовими методами діагностики та лікування. Тут надають високоякісну спеціалізовану медичну допомогу мешканцям Литви. Під керівництвом викладачів ми мали можливість оглядати пацієнтів, проводити інструментальні обсте-

ження, асистувати на операціях. Клінічна лабораторія оснащена високотехнологічними апаратами, які дозволяють провести широкий спектр необхідних досліджень, зокрема, генетичних. На території лікарні функціонує найбільший у Литви банк крові.

Упродовж семестру у Вільнюсі відбувалося чимало наукових конференцій. Користуючись нагодою, старалася не пропустити жодну з них. Найбільш цікавими для мене були: «13th Conference of the Baltic Association of Pediatric Surgeons», на якій обговорювали актуальні питання дитячої лапароскопічної та інвазивної хірургії й урології, а також міжнародна конференція «The Present and the Future of Fetal Surgery», лектором якої був Ян Депрест, відомий хірург Левенського університету (Бельгія).

Інноваційні підходи до навчання, професіоналізм викладачів, більшість з яких є практикуючі лікарі з університетської клініки, дружня атмосфера, а також можливість знайти друзів з різних країн створили незабутні враження протягом усього семестру.

Висловлюю щирю подяку адміністрації університету й координаторам проекту – Н.Є. Лісничук та О.М. Олещук за надану мені можливість участі в програмі академічної мобільності ErasmusMundus MEDEA.

Оксана БОБ, студентка 5 курсу медичного факультету

(Зліва направо): Оксана БОБ, професор Левенського університету (Бельгія) Ян ДЕПРЕСТ, Тарас БІДОВАНЕЦЬ, Мансур СЕРИКЖАНОВ

ЗАГАДКОВА НЕДУГА ТА ЛЮДСЬКІ ДОЛІ

**Михайло АНДРЕЙЧИН,
член-кореспондент НАМН
України, доктор медичних
наук, професор ТДМУ**

Протягом моєї багаторічної роботи у клініці інфекційних хвороб склалася традиція, згідно з якою щосереді проводжу професорський обхід хворих. Десять років тому на одному з таких обходів побачив біляву пацієнтку середнього віку, в якій виявили лямбліоз. Цю хворобу спричиняє збудник з класу найпростіших, що поселяється у дванадцятипалій кишці людини. Розмножуючись у надмірній кількості, лямблії можуть порушувати процеси травлення та спричиняти дискомфорт у животі й навіть помірний біль. Загалом же у дорослих захворювання перебігає сприятливо й серйозних ускладнень не дає. Лікування загальновідоме, проте бувають рецидиви й алергійні реакції. Тож я лише запитав лікаря, чи лікування здійснюють згідно з нашими рекомендаціями, які дали змогу досягти кращих результатів, аніж в інших лікарнях. Колега підтвердив, і я хотів перейти до іншої пацієнтки. Але, піднімаючись з крісла, заприпитав на кистях хворої багато гноячків і поцікавився, що це таке, на її думку. Пацієнтка важко зітхнула та сумно мовила: «То у мене під шкірою завелися глисти. Хворію п'ять років. Куди лише не зверталася і чим не лікувалася, але ніскільки не допомогло». Цієї миті хтось із лікарів легенько потягнув мене за халат, і периферичним зором бачу загальновідомий жест з натяком, що у хворої — проблема з психікою. З досвіду знаю, що на загальному обході біля такої особи небажано зупинятися надовго, бо можна на цьому закінчити обхід, а попереду ще багато пацієнтів, які чекають зустрічі з керівником клініки. Тому я коротко поспішував і перейшов до наступної хворої, з харчовим отруєнням, яка щойно була ушпиталена й потребувала термінової допомоги.

Однак уже багато років дотримуюся звички — повернувшись у свій кабінет, «прокрутити» в голові те, що побачив і почув під час клінічного обходу, адже не зразу приходить потрібна думка, як поліпшити медичну допомогу пацієнтам. Мимоволі подумалося: чому лікар вважав, що у згаданої пацієнтки психічне захворювання, якщо на її шкірі є чіткі матеріальні вияви страждання. Тому прошу запросити до мене на співбесіду пацієнтку з гноячками. І почув складну історію її життя. Жила на півдні України, мала гарну роботу й наче благополучну сім'ю. Але на тлі задовільного здоров'я почала відчувати свербіння в різних ділянках тіла. Спочатку не надавала цьому серйозного значення. Через кілька місяців інтенсивність свербіж зросла, він турбував уже не тільки вдень, а й уночі, з'явилося відчуття повзання під шкірою глистів. Невдовзі приєдналося без-

соння, а далі — депресія, якій важко було протистояти. Втратила інтерес до роботи, і жінку звільнили. Ще й чоловік почав скандаляти і згодом покинув сім'ю. Не раз виникала думка покінчити із життям. Від такого негідного вчинку стримували лише віра в Бога та любов до сина. Два роки боролася з недугою, як могла, проте полегшення не було. Дерматолог порадив лікуватися в психіатра. Але психотропні засоби очікуваного полегшення не дали. І ця нещасна жінка із сином-школярем повернулася на рідну Тернопільщину, де мала однокімнатну квартиру. Протягом останніх років вони обоє капарили, маючи мізерні заощадження та підмогу від рідні.

Жмутик волоконце з гнійничка на шкірі

Співчутливо запитую, чи бачила ці так звані глисти. Каже: «Так!». «То покажіть мені». Нічого не пояснюючи, зривається з крісла та вибігає з кабінету. Припускаю, що вона справді психічно хвора. Але через лічені хвилини знову заходить, несучи перед собою аркуш білого паперу. На ньому бачу жмутик темно-коричневих волоконце довжиною до сантиметра. Мовлю, що це фібрин, бо так може згоратися кров, і запитую, звідки ці «глисти». Відповідь мене ошелешила: «Фібрин — уже пройдений етап. Так говорили й інші лікарі. Це глисти! Вирокнула голкою з гноячком». І показала місце, з якого виділилася крапля свіжої сировини. Зізнаюся, що таких глистів мені не доводилося бачити жодного разу. Ті кілька видів глистів, які можуть з'являтися під шкірою, спричиняють цілком іншу клінічну картину або в Україні не зареєстровані. Сказав, що мені треба подумати, а може, й порадитися з колегами та запропонував пацієнтці зустрітися через кілька днів. Проте не так сталося, як гадалося. Наступного дня мене запросили на термінову нараду до Києва. Після повернення хвору вже не застав у лікарні. Номера телефону не залишила, у стаціонарній карті була вказана лише домашня адреса, але спеціально їхати не було змоги, та й що порадити, не знаючи природи захворювання.

У круговерті різних справ минув місяць. Телефоную мій колега професор В. Бігуняк і каже, що до нього приїхала на консультацію хвора з району й просить допомогти, бо під шкірою завелися глисти. Мене аж тіпнуло. Я збавнув, що діє закон парних випадків, з яким стикався не раз за

багатолітню лікарську практику. Прошу негайно привести хвору. І він разом з цією хворою та її батьком уже через 15 хвилин був у моєму кабінеті. Молода жінка з красивими рисами обличчя, ідеальною фігурою і великими сумними очима розповідає історію свого захворювання, майже аналогічну з попередньою.

Вона лікувалася різними способами, в тому числі народними, однак успіху не було. Від свербіння дещо допомагає ванна з теплою водою, в якій перебуває щодня, кожного разу 4-5 годин. Запримітила, що у воду виділяються якісь дрібні сірі пластівці. На думку пацієнтки, саме вони — ті паразити, які її турбують. (Згодом ми дослідили ці пластівці й переконалися, що маємо справу зі злущеним епідермісом, тобто верхнім шаром шкіри). З плином часу одні гноячки загоювалися, але з'являлися інші. На місці загоєння залишилися білі плями та рубці, які контрастували з темно-коричневою здоровою шкірою. Вони спотворили обличчя, і хвора соромиться вдень виходити на вулицю. Важко переживає. Життя втратило сенс. Зверталася до багатьох лікарів, перепробувала безліч ліків.

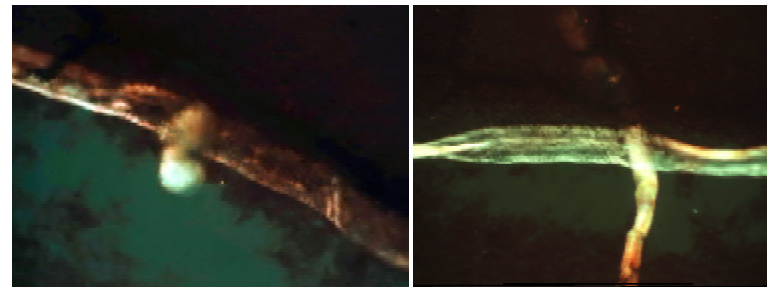
Запитую: «А ви можете показати глисти, про які говорите?» Відповідь ствердна. Пропоную перейти в паразитологічну лабораторію і там показати «глисти». Ідемо до лабораторії санепідемстанції, де працюють дві висококваліфіковані лікарки-паразитологи. Будучи попередженими, вони зустрічають нас з налагодженим для дослідження бінокулярним мікроскопом. Хвора просить дати медичну голку і в присутності всіх з гноячка, що на передній поверхні стегна, виколупує вже відомий нам жмутик коричневих волоконце. Лаборант кладе їх на предметне скло, і по черзі розглядає під мікроскопом. Бачимо невеликий конгломерат коротеньких волоконце. Обидві спеціалістки твердять, що це все-таки не глисти. Але що саме — не знають. Професор В. Бігуняк пропонує залучити до обстеження хворої доцента В. Дем'яненка. Порада мені дуже імпує, адже доцент володіє поляризаційною мікроскопією, за допомогою якої можна краще роздивитися загадковий об'єкт. Того ж дня розглядаємо волоконця крізь поляризаційний мікроскоп. Спостерігаємо клубок яскравих «ниток» з гамою кольорів і відтінків. Нічого подібного раніше ми не бачили.

Розуміючи, що у Тернополі наші діагностичні можливості вичерпані, звертаюся по допомогу до завідувачки єдиної в Україні кафедри медичної паразитології, що в Харківській академії післядипломної освіти лікарів. Тамтешня колега, професор К. Бодня, пропонує надіслати їй фото із зображенням «паразитів» і змін на шкірі. Робимо багато знімків і надсилаємо.

Минає два тижні, але відповіді немає. Телефоную й запитую. Колега відповідає, що в її практиці

схожого також не було, і просить зачекати ще два тижні, коли вийде з відпустки її співробітниця, яка має найбільший стаж практичної роботи лаборанта-паразитолога. Однак і та не змогла сказати, що ж це таке. Але обидві харків'янки твердять, що це не глисти.

Вирішую шукати відповідь в Інтернеті. Досить швидко за ключовими словами симптомів знаходжу повідомлення із США, в якому йдеться про поширення на Флориді захворювання з подібною клінічною симптоматикою, яке отримало умовну назву «хвороба Моргелонів» і діагностується протягом останнього півтора року. Зразу зауважимо, що така назва вельми умовна. Згідно з наведеною інформацією ще в XVII столітті французькі лікарі описали незрозуміле захворювання у двох дітей із сім'ї Моргелонів. З короткої замітки випливає, що у дітей були гарячка, судоми в м'язах ніг, а на спині з'явилися чорні волосики, які начебто пробілися з-під шкіри. У сорокові роки XX століття ця стаття була передрукована в часописі «Аннали британської медицини». Про замітку згадали в США, і з легкої руки журналістів нову хворобу почали називати хворобою Моргелонів. Хоча даних украї недостатньо для ототожнення давніх французьких випадків і теперішніх численних захворювань у США. Напрошується запитан-

Вегетативне брунькування волокон

ня, чому про цю так звану хворобу Моргелонів лікарі не повідомляли в наступні століття. Очевидно, це було рідкісне захворювання, яке не має нічого спільного з теперішнім поширенням захворювань в Америці.

Також з Інтернету довідуюся, що вже зареєстровано майже п'ять тисяч випадків. У зв'язку з цим відкрито Центр дослідження хвороби Моргелонів, який закликає до співпраці. Скориставшись люб'язною пропозицією, відсилаю до Центру листа з повідомленням про подібні випадки в Україні та проханням допомоги в діагностиці захворювання й поради, як лікувати хворих. Минув місяць, але відповіді немає. Надсилаю другого листа з подібним запитом, але й він залишається без відповіді. Через кілька місяців дізнаюся з того ж усезнаючого Інтернету, що американський Центр перестав існувати у зв'язку із суперечками між сенаторами кількох штатів, які виступили проти виділення коштів з державного бюджету лише одному штатові. Зрозумів, що політики (чи то українські чи американські) поведуться однаково, коли заходить мова про фінансування. Кожен тягне ковдру на себе.

...Одного дня збираюся на засідання вченої ради університету. Але до кабінету заходить нова пацієнтка, яка наполегливо просить допомоги, бо «немає спасу від глистів, які рухаються під шкірою, і це супроводжується свербінням». Пояснюю, що в мене вже немає часу на розмову. Починає плакати, тому пропоную поговорити дорогою та зайти в лабораторію до В. Дем'яненка. На щастя, він на місці. Прошу дослідити матеріал з рани. Забір дуже простий. На уражену ділянку шкіри накладаємо прозорий скотч, частина вмісту рани прилипає до прозорої клейкої смужки, і його переносимо на предметне скло поверхнею, яка контактувала з ранюю. Відтак розглядаємо в поляризаційному мікроскопі. Доцент робить ще швидко завченими рухами, через хвилину-дві вже бачу в полі зору мікроскопа кілька характерних волоконце. Наводжу курсор на випинання з одного волоконця та запитую Василя Васильовича: «Що це за брунька?». Але мій колега-дослідник також не знає. Прошу дати нашій пацієнтці пораду, а сам прощаюся та біжу на засідання вченої ради.

Минуло дві доби. Телефоную мені Василь Васильович і повідомляє таке: «Ваша брунька дала ріст. Я два дні тому також поспішав, через що залишив пре-

парат на робочому столі мікроскопа в тому ж положенні. Щойно прийшов в наступні століття. Очевидно, це було рідкісне захворювання, яке не має нічого спільного з теперішнім поширенням захворювань в Америці. Також з Інтернету довідуюся, що вже зареєстровано майже п'ять тисяч випадків. У зв'язку з цим відкрито Центр дослідження хвороби Моргелонів, який закликає до співпраці. Скориставшись люб'язною пропозицією, відсилаю до Центру листа з повідомленням про подібні випадки в Україні та проханням допомоги в діагностиці захворювання й поради, як лікувати хворих. Минув місяць, але відповіді немає. Надсилаю другого листа з подібним запитом, але й він залишається без відповіді. Через кілька місяців дізнаюся з того ж усезнаючого Інтернету, що американський Центр перестав існувати у зв'язку із суперечками між сенаторами кількох штатів, які виступили проти виділення коштів з державного бюджету лише одному штатові. Зрозумів, що політики (чи то українські чи американські) поведуться однаково, коли заходить мова про фінансування. Кожен тягне ковдру на себе.

ДАЛІ БУДЕ

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ: СЬОГОДЕННЯ ТА СУЧАСНИЙ СТАН

Підготував юридичний відділ ТДМУ

Боротьба, протидія та запобігання корупції було, є та буде одним з пріоритетних завдань кожної сучасної держави. Не є винятком і Україна, яка намагається широко крокувати в європейському напрямку. Для початку давайте дізнаємося, що ж таке «корупція».

Корупція (від лат. *Corruptere* – псувати) – протиправна діяльність, яка полягає у використанні службовими особами їх прав і посадових можливостей для особистого збагачення; підкупність і продажність громадських і політичних діячів.

Варто зазначити, що за роки незалежності України законодавче визначення поняття «корупція» деформувалося й стало ширшим. Так, у Законі України «Про боротьбу з корупцією» від 5 жовтня 1995 року в статті 1 корупція визначається як діяльність осіб, уповноважених на виконання функцій держави, спрямована на протиправне використання наданих їм повноважень для одержання матеріальних благ, послуг, пільг або інших переваг.

Міжнародно-правові акти також містять визначення поняття «корупція». Так, наприклад, у Цивільній конвенції про боротьбу з корупцією, ратифікованій Україною ще 2005 року, корупцією визначено як «прямі чи опосередковані вимагання, пропонування, дачу або одержання хабара чи будь-якої іншої неправомірної вигоди або можливості її отримання, які порушують належне виконання будь-якого обов'язку особою, що отримує хабара, неправомірну вигоду чи можливість мати таку вигоду, або поведінку такої особи».

Варто звернути увагу на регулювання питань протидії корупції на законодавчому рівні. Наприкінці 2014 року антикорупційне законодавство значно оновилося та зазнало змін. Давайте розглянемо основні з них.

23 жовтня 2014 року Президент України підписав низку законів щодо боротьби з корупцією: «Про Національне антикорупційне бюро України», «Про запобігання корупції», «Про засади антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів», ухвалених Верховною Радою України 14 жовтня 2014 року.

Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України», який набув чинності 26 січня 2015 року, передбачає створення спеціального державного правоохоронного органу,

завданням якого є протидія кримінальним корупційним правопорушенням, які становлять загрозу національній безпеці, вчиненим вищими посадовими особами.

Закон України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки», який набув чинності 26 жовтня 2014 року, передбачає визначення комплексу першочергових заходів, спрямованих на зменшення рівня корупції в Україні та формування бази для антикорупційних реформ.

Варто детальніше зупинитися на дослідженні **Закону України «Про запобігання корупції»** (далі Закон). Цей Закон визначає правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст і порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень. Закон набув чинності 26 жовтня 2014 року та набере чинності з 26 квітня 2015 року. Він передбачає комплексне реформування системи протидії корупції відповідно до міжнародних стандартів та успішних практик іноземних держав.

На відміну від попереднього Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», новий Закон передбачає такі **нововведення**:

- створюється Національне агентство з питань запобігання корупції, яке займатиметься формуванням і реалізацією державної антикорупційної політики;

- матиме місце зовнішнє врегулювання конфлікту інтересів, яке здійснюється шляхом: усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів; застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень; обмеження доступу особи до певної інформації; перегляду обсягу службових повноважень особи; переведення особи на іншу посаду; звільнення особи;

- щорічно до 1 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

- Національне агентство забезпечуватиме відкритий цілодобовий доступ до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, на офіційному веб-сайті Національного агентства;
- Національне агентство здійснюватиме вибірковий мо-

ніторинг способу життя суб'єктів декларування з метою встановлення відповідності їх рівня життя наявним у них та членів їх сім'ї майну і одержаним ними доходам згідно з декларацією особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

- змінюються обсяги відповідальності за адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією.

Закон визначає **поняття «корупції»**, як використання особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб, або, відповідно, обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей.

У статті 3 Закону визначено **три групи осіб**, на яких поши-

рюється дія цього Закону. Національного агентства описані в Законі.

Засади антикорупційної політики (Антикорупційна стратегія) визначає Верховна Рада України. Верховна Рада України щороку не пізніше 1 червня проводить парламентські слухання з питань ситуації щодо корупції, затверджує та оприлюднює щорічну національну доповідь щодо реалізації засад антикорупційної політики.

Статтею 21 Закону передбачено участь громадськості в заходах щодо запобігання корупції. Громадські об'єднання, їх члени або уповноважені представники, а також окремі громадяни в діяльності щодо запобігання корупції мають право повідомляти про виявлені факти вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, запитувати та одержувати від органів державної влади інформацію про діяльність щодо запобігання корупції, брати участь у парламентських слуханнях та інших заходах з питань запобігання корупції, проводити заходи щодо інформування населення з питань запобігання корупції, здійснювати інші не заборонені законом заходи.

Закон встановив обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища (стаття 22), щодо одержання подарунків (стаття 23), щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 25), щодо спільної роботи близьких осіб (стаття 27).

Суб'єктам, які підпадають під дію Закону, забороняється використовувати свої службові повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі використовувати будь-яке державне чи комунальне майно або кошти в приватних інтересах.

Статтею 27 Закону передбачено обмеження спільної роботи близьких осіб (визначення терміну «близькі особи» передбачає стаття 1 Закону). На відміну від попереднього Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», де використовувався термін «безпосереднє підпорядкування», у новому Законі вказано, що його суб'єкти «не можуть мати у **прямому підпорядкуванні** близьких їм осіб або бути прямо підпорядкованими у зв'язку з виконанням повноважень близьким їм особам».

У п'ятому розділі Закону передбачений **порядок запобігання та врегулювання конфлікту інтересів**. Національне агентство у випадку одержання від особи повідомлення про наявність у неї реального, потенці-

йного конфлікту інтересів упродовж семи робочих днів роз'яснює такий особі порядок її дій щодо врегулювання конфлікту інтересів.

Реальний конфлікт інтересів – суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Потенційний конфлікт інтересів – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Також у Законі передбачено таке зване **зовнішнє врегулювання конфлікту інтересів**, яке здійснюється шляхом усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів; застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень; обмеження доступу особи до певної інформації; перегляду обсягу службових повноважень особи; переведення особи на іншу посаду або ж звільнення особи.

Так, наприклад, переведення особи здійснюється за рішенням керівника органу, підприємства, установи, організації у разі, якщо конфлікт інтересів у її діяльності має постійний характер і не може бути врегульований. Переведення на іншу посаду може здійснюватися лише за згодою такої особи. Звільнення такої особи з займаної посади у зв'язку з наявністю конфлікту інтересів здійснюється у разі, якщо реальний чи потенційний конфлікт інтересів у її діяльності має постійний характер і не може бути врегульований іншим способом, в тому числі через відсутність її згоди на переведення або на позбавлення приватного інтересу.

Розділ шостий Закону присвячений **правилам етичної поведінки**. Закон зобов'язує суб'єктів неухильно додержуватися вимог закону та загально-визнаних етичних норм поведінки, бути ввічливими у стосунках з громадянами, керівниками, колегами і підлеглими.

Закон передбачає обов'язок суб'єктів цього Закону щорічно до 1 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік за формою, що визначається Національним агентством. Національне агентство проводить контроль щодо своєчасності подання, правильності та повноти заповнення, логічності та арифметичний контроль декларацій, поданих суб'єктами деклара-

ДАЛІ БУДЕ

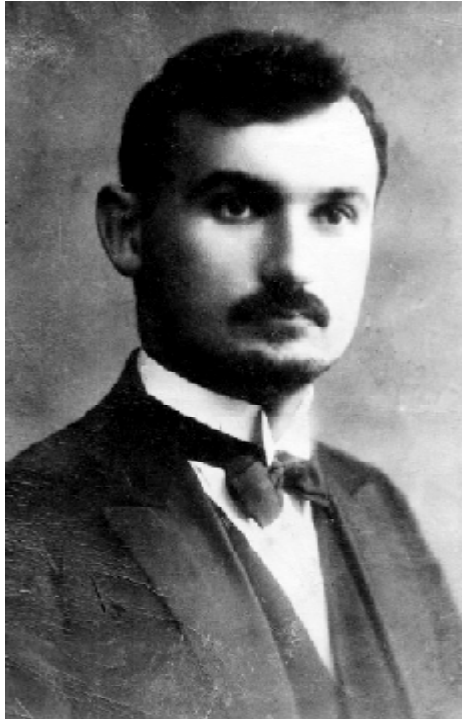
НЕВІДОМА КНИГА АРСЕНА РІЧИНСЬКОГО

Нещодавно у фондах Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г.Короленка я виявив невідому книгу висококваліфікованого лікаря-спеціаліста, філософа, етнолога релігії, культуролога, мистецтвознавця, церковного композитора та фольклориста Арсена Річинського.

Досі ми знали та вивчали його книгу «Проблеми української релігійної свідомості», написану 1932 року. Були відомі його публіцистичні та музичні твори, статті на релігійну тематику, наукові медичні праці, які Арсен Річинський творив на засланні у Казахстані в 50-х роках минулого століття. А от роботи, написані ним в більш ранньому періоді трудової та громадсько-просвітницької діяльності, були невідомі.

Нагадаю, що Арсен Річинський 1915 року закінчив медичний факультет імператорського університету Святого Володимира у м. Києві. Відтак його скерували на посаду дільничного лікаря в с. Хроліне Ізяславського повіту. Через військові дії та евакуацію закладів відтак був відряджений дільничним лікарем у Саратовську, Курську та Полтавську губернії. 1917 року повернувся до університету, де склав іспити й отримав диплом лікаря.

З 31 травня 1917 до 9 квітня 1920 року працював лікарем Ізяславської повітової лікарні. В Ізяславі А. Річинського застав початок визвольних змагань, до яких долучився. В означений період брав активну участь у громадському житті міста Ізяслава. 1917 року його обрали головою Ізяславського повітового земства. Саме тут розгорнулася його діяльність у царині рідної культури. В Ізяславі він організував концерти, став редактором новоствореного часопису «Нова дорога», займався видавничою діяльністю. А. Річинський був одним з найактивніших діячів ізяславської «Провіти», а також організував вчительський хор, з

яким дебютував як диригент. За свідченням його доньки, Людмили Річинської, видавав журнал «Ізяславська дорога»

Організація українських шкіл стримувалася нестачею кадрів. Більшість народних учителів погано знали українську мову, літературу, історію. Тож Міністерство освіти Української Народної Республіки розробило спеціальну програму й створило в кожній губернії курси українознавства для народних вчителів. «Тепер, пориваючи зі спадщиною дореволюційних часів, пора припинити старе обмосковлення наших дітей, що призводило їх тільки до жорстокого рецидиву безграмотності і занепаду нашої національної культури», — писала з цього приводу газета «Нова дорога».

А.Річинський доклався до створення на базі Острозької жіночої гімназії графині Блудової курсів «українізації», де він читав лекції з історії України. Курси збирали нараз майже 400 слухачів.

Також А. Річинський викладав гігієну в Ізяславській вищій початковій школі. Тут він зіткнувся з проблемою відсутності підручників українською мовою. В ньо-

го виникла ідея написати підручник з гігієни для учнів гімназій та шкіл. Ось як про це пише сам вчений: «Коли мені довелося викладати гігієну в Ізяславській вищій початковій школі, то за браком відповідного підручника прийшлося давати дітям тільки конспект лекцій, котрий вони мусили вдома переписувати. Звичайно, коли клас складається з кількох десятків учнів, то такі умови навчання не можуть не гальмувати всієї справи, і я тоді ж прийшов до думки переробити, доповнити і видати свої лекції до загального ужитку, та, на жаль, мені на це не вистарчило часу: проте перспектива зостатися на зиму з дітьми «переписами» вимагала все ж таки

так чи інакше піти дітям на зустріч. Отож я й передав для «Нової дороги» ці лекції — майже не переробляними і навіть не звіреними по науковим джерелам, бо все це писалося по пам'яті, позаяк моя бібліотека нещасного 1915 року вивезена була по той бік Дніпра».

1918-1919 рр. А. Річинський видає накладом 700 примірників підручник «Матеріяли до навчання гігієни (науки про здоров'я)», або «Курс гігієни (науки про здоров'я)», як додаток до Вісника Ізяславської повітової Народної Ради «Нова дорога». Книга пристосована до програми 7-8 класів гімназій, ухваленої Міністерством Народної Освіти 18 вересня 1906 року.

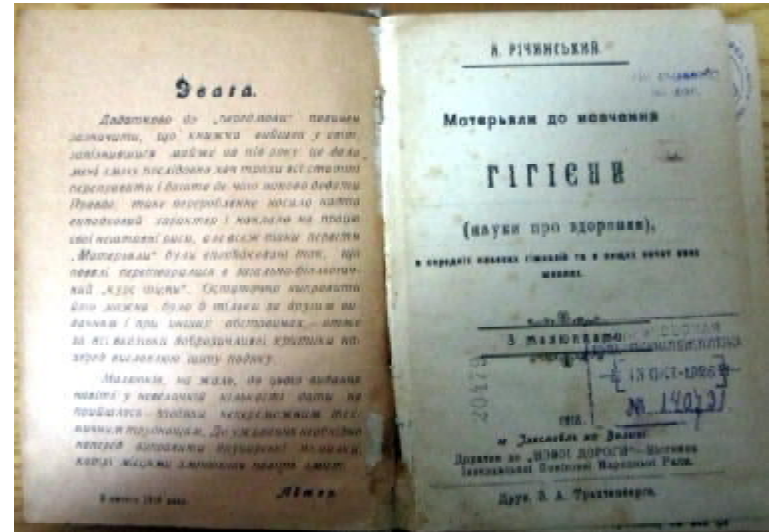
...І ось я тримаю в руках цю книгу. Хвилююся, бо вдалося відкрити нову невідому сторінку творчості цього геніального вченого. З іншого боку, як педагог і медик, цікавлюся, як вивчали медицину учні шкіл і гімназій на початку ХХ століття. Повідомляю про власну знахідку відомим ученим, з якими давно вивчаємо творчу спадщину Арсена Річинського — професорів М.А. Андрейчина з Тернополя, А.М.

Колодного з Києва, П.М. Кральною з Острога.

Книжка складається з двох розділів. Перший розділ А.Річинський назвав «Наші вороги в природі». Тут висвітлені питання завдання гігієни, фізіології бактерій, їх ролі в житті людини, шляхи передачі інфекційних захворювань, боротьби організму з інфекціями, імунітету, дезінфекції, санітарних заходів. По-

ва; Постацанне води; Анатомія і фізіологія дихання; Дихальна руханка; Атмосфера; Фізична праця; Гігієна дитячого віку».

В книзі автор наводить багато посилань на праці відомих вчених того часу — Модеста Левицького, Парей, Фарадея Франкленда, Златогорова, Тальянцєва, Вольф-Ейснера, професора І.Пожариського, доктора Розенталя, Кулєша, С.П. Розанова, Недригай-

дається опис основних інфекційних, венеричних, черевних, паразитарних захворювань, а також розповідь про громадський лад і вдачу людини. Завершується розділ підрозділом «Старість», в якому подані філософські та медичні погляди на процес життя, старіння й смерті людини. Свідченням цього є наведені в підрозділі вислови Геракліта та Плінія: «Життя лише по назві життя, а на ділі смерть», «Зо всього добра, котрим наділила природа людину, нема нічого кращого вчасної смерті».

Другий розділ «Спеціальна фізіологія і гігієна» присвячений питанням комунальної гігієни. Ось як звучать назви його основних підрозділів: «Загальний погляд на природу людини; Значінне шкури й догляд за нею; Одежа; Житло; Опал; Провітрювання; Соняшне проміння в житті природи й людини; Штучне світло; Становище ґрунту і нищенне покиді; Травлення; Пожи-

лова, Остринина, Гартъє, Калкінса, І. Мечнікова та багато інших.

Книга віднайдена. Гадаю, надалі вона стане для вчених-інфектологів, фтизіатрів, дерматовенерологів, а також науковців у галузі комунальної гігієни, історії медицини, української медичної термінології, педагогіки, філософії предметом прискіпливого вивчення.

І збудеться мрія Арсена Річинського, висловлена ним у передмові до книги: «Вірю також, що національна українська ідея не вмере, а розцвітатиме з новою силою, і в цій величній симфонії нашого відродження і моя маленька праця не лишиться неплідною».

Петро МАЗУР,
кандидат медичних наук,
почесний науковий
співробітник відділення
релігієзнавства Інституту
філософії ім. Г. С. Сковороди
НАН України

ПОВІДОМЛЯЄ ПРЕС-СЛУЖБА УНІВЕРСИТЕТУ

ТДМУ КИНУВ ВИКЛИК ІНШИМ ВИШАМ

Творчий колектив Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського прийняв естафету в акції «SchevchenkoChallenge» від навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-медичний ліцей №15».

Представники адміністрації та студентство вишу зняли відео, на якому заспівали відомий твір

Кобзаря «Рева та стогне Дніпр широкий». Водночас вони закликали викладачів і молодь Тернопільського національного економічного університету, Тернопільського національного технічного університету імені І.Пулюя, Тернопільського національного педагогічного університету імені В.Гнатюка долучитися до цієї акції.

Нагадаємо, що естафету «SchevchenkoChallenge» в Тернополі започаткували представники громадської організації «Молода Провіт». До неї активно почали долучатися не лише представники навчальних закладів Тернополя, а й діаспори із США та Канади.

Щоб взяти участь, потрібно отримати естафету від когось з учасників, упродовж 24 годин зняти відео, в якому розповісти невеликий вірш або уривок твору Тараса Шевченка, та передати естафету трьом іншим людям.

ПОДІЛИЛИСЯ УЛЮБЛЕНИМИ ВІРШАМИ

З 2000 року світова спільнота 21 березня відзначає Всесвітній день поезії. Це свято започатковане у 1999 році ухвалою тридцяті сесії ЮНЕСКО.

Поезія є унікальним даром людини, за допомогою якої вона висловлює свої почуття, погляди, відображає духовні цінності та суспільні процеси. Це найцінніший скарб, який вартий поваги та пошани.

Аби привернути увагу молоді до поетичної спадщини людства, представники літературної студії «Сім герц» організували своєрідний флеш-моб. Вони запросили до декламування віршованих творів представників вищих навчальних закладів нашого міста. Участь в цій акції взяли й студенти Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського. У

невеликому ролик майбутні медики від душі прочитали вірші українською, російською та англійською мовами. Флеш-моб сподобався як українським, так і іноземним студентам, де останні почувають себе членами великої родини.

«Усі дуже відповідально поставилися до вибору віршів, зокрема, перечитували улюблених письменників. Кожен обрав улюблений твір або ж той, який йому найбільше «болить». Вважаю, що такі акції спонукають нас ще й ще раз закохатися в поезію, віднайти улюблені рядки та сприймати оточуючий світ більш позитивно», — поділився враженнями студент ТДМУ Роман Балич.

ЛИЦАРІ «ЗОЛОТОЇ ШПОРИ»

Ініціатором створення філіалу лицарського клубу «Золота шпора» на базі Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського виступив студент стоматологічного факультету Андрій Андрусик.

Задля популяризації він організував 28 березня на Козацькому острівці в парку «Топільче» показові бої лицарів. Участь у цьому заході взяли дві команди – «Золота шпора» (м. Житомир) і «Чорна Галич» (м. Львів).

«Родом я із Житомира і займаюся історичними боями кілька років поспіль. Приїхавши навчатися до Тернополя, вирішив популяризувати це цікаве захоплення тут. Підтримати мою ідею при-

їхали шанувальники лицарської культури Житомира, Львова, Чернівців. Загалом в імпровізованому турнірі взяли участь 11 лицарів, серед яких – одна дівчина. Це не просто розвага чи хобі, а своєрідний вид спорту. Є

Міжнародна асоціація НМВ (Historical medieval battle – історичні середньовічні бої), яка організовує подібні турніри на світовому рівні. Наприклад, «Битва націй» щороку відбувається в різних країнах, в якій беруть

участь представники 28 націй з різних країн світу. Я і ще троє учасників «Золотої шпори» входимо до збірної команди України, яка виступає у цьому фестивалі. Торік у Хорватії наша збірна у королівській номінації «21 на 21» зайняла друге місце», – розповів Андрій Андрусик.

Нагадаємо, що військово-історичний клуб «Золота шпора» діє у Києві та Житомирі. Тепер його філіал базуватиметься в ТДМУ. Керівництво медичного університету підтримало ініціативу студента, надавши місце для тренувань. Також адміністрація ТДМУ обіцяє виділити кошти на придбання

амуніції. Стати членом клубу можуть усі, хто цікавиться історичною реконструкцією.

З погодою хлопцям пощастило, тож вони змогли продемонструвати тернополянам, як билися лицарі у давнину. Варто зазначити, що для участі у таких поєдинках потрібно мати відповідну фізичну підготовку. Вага обладунків становить понад 30 кілограмів, у них ще й потрібно вміти рухатися, бігати, завдавати удари та відбивати атаку. Також за амуніцією треба ретельно доглядати – ремонтувати, змащувати тощо.

Найвдячнішими глядачами того дня була малеча міста, яка з великим бажанням фотографувалася з лицарями, міряла шоломи, пробувала брати в руки мечі та із захопленням спостерігала за кожним поєдинком. Сподіваємося, що Андрію Андрусіку вдасться набрати команду однодумців і ще не раз потішити тернополян такими видовищними поєдинками.

**Яніна ЧАЙКІВСЬКА,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

ВІДЗНАКИ СВЯТОЇ ПРАВЕДНОЇ АННИ УДОСТОЇЛАСЯ НАТАЛІЯ ВОЛОТОВСЬКА

З благословення святишого Патріарха Київського та всієї Русі-України Філарета Почесною відзнакою Святої Праведної Анни III ступеня за вагомий внесок у справу відродження духовності й патріотичного виховання молоді незалежної України 28 березня нагороджено асистента ТДМУ, кандидата медичних наук, члена Національної спілки письменників України Наталію Володимирівну Волотовську.

••• Торбинка сміху •••

– Лікарю, щоночі мені сниться сон: переді мною двері з написом. Я стукаю по них руками й ногами, штовхаю з усіх сил, але ніяк не можу відчинити.

– А що за напис на дверях?
– «До себе».

Приходить призовник від армії «відкошувати». Лікар, як завжди, запитує:

– У чому справа?
– Знаєте, лікарю, я бачу лише рухомі предмети.
– Як же ви сюди дійшли?
– А я головою мотав...

КВК

ПЕРШЕ МІСЦЕ – У НАШИХ ВЕСЕЛИХ І КМІТЛИВИХ

Команда КВК нашого університету «В активному пошуку» набирає обертів у своїй творчій діяльності. Нещодавно її учасники повернулися з 1/4 Хмельницької студліги з абсолютною перемогою. У цій грі взяли участь шість команд із Житомира, Кам'янця-Подільського, Хмельницького та

лилися іншим, а ось «Домашнє завдання» наших хлопців «підірвало» залу глядачів. Відтак рівних студентам-медикам на 1/4 Хмельницької студліги не було. Тепер наші хлопці взяли до підготовки для участі у півфінальних іграх, які відбудуться восени цього року.

Нагадаємо, що до складу команди КВК «В активному пошуку» входять студент другого курсу медичного факультету Ігор Бигар, студент четвертого курсу стоматологічного факультету Василь Мандрук, студент четвертого курсу медичного факультету Олег Рейтор і студент першого курсу медичного факультету Ілля Бойко.

Знахідкою для команди став Ілля Бойко, який займається музичним оформленням всіх номерів.

Бажаємо якомога краще підготуватися до наступних виступів.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

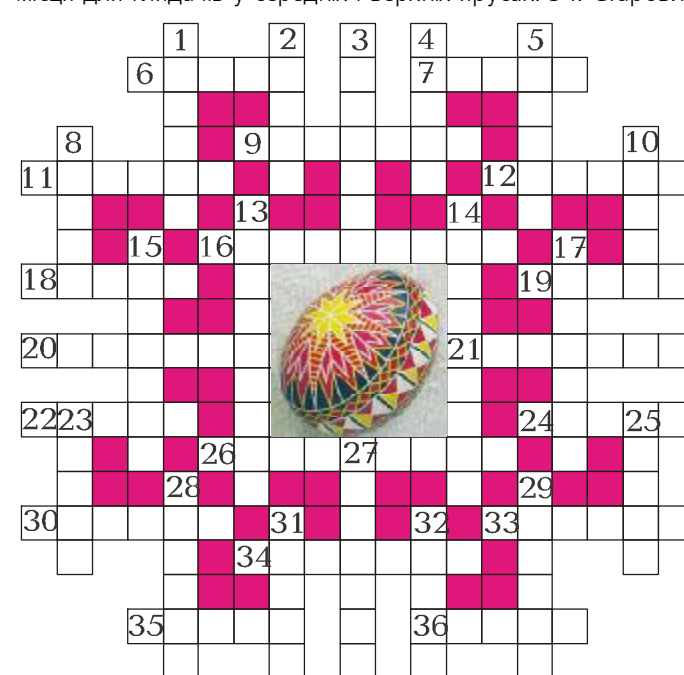

Тернополя. Такі міста, як Кам'янець-Подільський і Хмельницький виставили по дві команди.

Студентам потрібно було показати своє вміння жартувати у трьох конкурсних виступах – «Візитівка», «Біатлон» і «Домашнє завдання». У першому команді ТДМУ набрала максимальну кількість балів. У другому виступі мінімально поступив-

КРОСВОРД

Горизонталь: 6. Марєво. 7. Найбільший духовний клавішний музичний інструмент. 9. Автоматична скорострільна зброя малого калібру. 11. Вид гвинтівки. 12. Церемонія, дійство. 16. Стіна із вставленими в неї іконами, яка в церкві відокремлює вівтар від центральної частини. 18. Прибудова біля входу в будинок. 19. Книга, що містить виклад догм і положень мусульманської релігії. 20. Супутник Сатурна. 21. Справжнє ім'я автора на відміну від псевдоніма. 22. Догляд за кимось. 24. Глибока яма. 26. Велике коло небесної сфери, по якому відбувається видимий річний рух Сонця. 30. Співзвучність. 33. У театрі – місця для глядачів у середніх і верхніх ярусах. 34. Старовинний баштовий або стінний годинник. 35.

Взаємне завдання ударів, побоїв. 36. Кушова рослина з колючими гілками та великими їстівними ягодами.

Вертикаль: 1. Пристрій для наведення на яку-небудь точку геодезичних інструментів. 2. Старовинна українська картярська гра. 3. Видатний український композитор. 4. Віршова строфа. 5. Хуліган. 8. Назва першої літери грецького алфавіту. 10. Господар. 13. Сукупність суспільно-виробничих відносин. 14. Поема Тараса Шевченка. 15. Маленьке, тісне приміщення. 17. Відомий український поет, у комуністичні часи заборонений. 23. Персонаж п'єси М. Старицького «За двома зайцями», для якої «любов – ето шкандаль». 25. Рішення суду, вердикт. 27. Розмальоване Великодне куряче або дерев'яне яйце. 28. Напад з метою пограбування. 29. Український народний танець. 31. Районний центр на Тернопільщині. 32. Грошове стягнення, яке накладається як покарання в адміністративному або судовому порядку.

Відповіді на сканворд, вміщений у № 6, 2015 р.

1. Дифенбахія 2. Покрова. 3. Базаліола. 4. Хутро. 5. Ре. 6. Затор. 7. Нянька. 8. За. 9. Ліон. 10. Яз. 11. Хна. 12. Ірод. 13. Огниво. 14. НЗ. 15. Міль. 16. Хлист. 17. Доберман. 18. Варіант. 19. Арик. 20. ДДТ. 21. Осад. 22. Кротон. 23. Акр. 24. Колеус. 25. Кок. 26. Клопіт. 27. НЛО. 28. Тот. 29. Елерон. 30. Прясло. 31. Мінус. 32. По. 33. Урок. 34. Асортимент. 35. Стік. 36. «Ох». 37. Пальма. 38. Лом. 39. Опал. 40. Льон. 41. Ом. 42. Нурт. 43. Клівія. 44. В'юн. 45. Мавр. 46. Еркер. 47. Алелі. 48. Ів. 49. Ют. 50. Аз. 51. Ера. 52. АН. 53. Аза. 54. Зоя. 55. Фуксія. 56. Рея. 57. Оз. 58. Ле.